

Stichting
Ieder kind telt

Basisreglement GMR

PO

September 2023

Voorwoord

De Wet medezeggenschap op scholen (Wms) schrijft schoolbesturen voor een passend en geactualiseerd medezeggenschapsreglement aan te bieden aan de medezeggenschapsorganen die aan de scholen verbonden zijn.

Het bevat alle onderwerpen die de Wms in artikel 24 verplicht stelt. Daarnaast zijn artikelen opgenomen die het functioneren van GMR, afzonderlijk of in samenspel met het bevoegd gezag, beogen te versoepelen.

Er is een aantal wijzigingen ten opzichte van de vorige versies:

- Aan artikel 5 is een artikellid over vervanging toegevoegd;
- Artikel 9 over de kandidaatstelling is anders geformuleerd;
- Artikel 18 lid 1 en 2 zijn in overeenstemming gebracht met de wettekst zoals die sinds 1 augustus 2023 van kracht is;
- Aan artikel 18 is een vierde lid toegevoegd, dat overeenkomst met het nieuwe artikel 7a Wms.
- Aan artikel 22 is een tweede lid toegevoegd, waarin de eisen voor een adviesaanvraag staan geformuleerd zoals die in artikel 17 van de Wms staan;
- Aan artikel 29 is een lid toegevoegd waarin wordt aangegeven hoe men zich als bezoeker kan melden voor een MR-vergadering;
- Aan artikel 30 is een lid toegevoegd met daarin de situaties waarin in elk geval een ouderraadpleging moet worden georganiseerd;
- De toelichting is mede naar aanleiding van reacties uit de praktijk geactualiseerd.

De toelichting op het reglement is in tweeën gesplitst. Het eerste deel, Toelichting bij gebruik, bevat een toelichting die vooral van belang is bij het gebruik van het basisreglement. Wanneer in het reglement een * bij het onderwerp staat kunt u zien dat er ook een inhoudelijke toelichting op dat artikel(onderdeel) te vinden is.

Daarin is de jurisprudentie met betrekking tot (de uitleg van) de wet en de reglementen bijgewerkt tot en met juli 2023. Daarbij is verwezen naar uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (LCG WMS). Deze zijn te vinden op www.onderwijsgeschillen.nl.

Het tweede deel, Toelichting bij eerste/gewijzigde opstelling, geeft meer aanwijzingen bij het opstellen of wijzigen van een eigen op de school toegesneden reglement. Het kan na vaststelling van uw reglement verwijderd worden.

Dit basisreglement is een GMR-versie voor het primair onderwijs. Voor de scholen die vallen onder de Wet op de expertisecentra (WEC) is geen aangepast basisreglement door Verus ontwikkeld. Wanneer echter de aanpassing van dit algemene basisreglement naar een WEC-schoolgebonden reglement problemen oplevert kunt u altijd contact opnemen.

Stichting 'Ieder kind telt' maakt gebruik van het basisreglement GMR opgesteld door Verus.

September 2023

Ondertekening

Dit reglement is opgemaakt en vastgesteld door het bestuur van Stichting 'Ieder kind telt' te Nijverdal.

Naam: Maud Berendsen
Functie: Voorzitter CvB
Datum: 6 februari 2024
Handtekening

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad heeft met de vereiste meerderheid instemming voor vaststelling van dit reglement verleend.

Namens de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Naam: Jitse de Boer
Voorzitter
Datum: 6 februari 2024
Handtekening

Naam: Geert Fransen
Secretaris
Datum: 6 februari 2024
Handtekening

Inhoud

Paragraaf 1 Algemeen	5
Artikel 1 Begripsbepalingen.....	5
Paragraaf 2 De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	5
Artikel 2 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	5
Artikel 3 Omvang en samenstelling gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	5
Artikel 4 Onverenigbaarheden.....	6
Artikel 5 Zittingsduur	6
Paragraaf 3 De verkiezing.....	6
Artikel 6 Organisatie verkiezingen	6
Artikel 7 Datum verkiezingen	6
Artikel 8 Verkiesbare en kiesgerechtigde personen	7
Artikel 9 Werving kandidaten	7
Artikel 10 Onvoldoende kandidaten.....	7
Artikel 11 Verkiezing.....	7
Artikel 12 Stemming; volmacht.....	8
Artikel 13 Uitslag verkiezingen.....	8
Artikel 14 Tussentijdse vacature.....	8
Paragraaf 4 Algemene taken en bevoegdheden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	8
Artikel 15 Overleg met bevoegd gezag*	8
Artikel 16 Initiatiefbevoegdheid gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.....	9
Artikel 17 Openheid, onderling overleg en gelijke behandeling	9
Artikel 18 Informatieverstrekking	9
Artikel 19 Jaarverslag.....	10
Artikel 20 Openbaarheid en geheimhouding.....	10
Paragraaf 5 Bijzondere bevoegdheden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad*	10
Artikel 21 Instemmingsbevoegdheid gemeenschappelijke medezeggenschapsraad*	10
Artikel 22 Adviesbevoegdheid gemeenschappelijke medezeggenschapsraad*	11
Artikel 22a Relatie met het toezichthoudend orgaan.....	13
Artikel 23 Instemmingsbevoegdheid personeelsgeleding.....	13
Artikel 24 Instemmingsbevoegdheid oudergeleding.....	14
Artikel 25 Toepasselijkheid bijzondere bevoegdheden	15
Artikel 26 Termijnen	15
Paragraaf 6 Inrichting en werkwijze gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.....	16
Artikel 27 Verkiezing voorzitter, secretaris en penningmeester	16
Artikel 28 Uitsluiting van leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	16
Artikel 29 Betrokkenheid personeel en ouders	16

Artikel 30 Raadplegen personeel en ouders	17
Artikel 31 Huishoudelijk reglement	17
Paragraaf 7 Regeling (andere) geschillen.....	18
Artikel 32 Andere geschillen	18
Paragraaf 8 Optreden namens het bevoegd gezag	18
Artikel 33 Lid van het bovenschools management voert overleg.....	18
Paragraaf 9 Overige bepalingen	18
Artikel 34 Rechtsbescherming.....	18
Artikel 35 Wijziging reglement	18
Artikel 36 Citeertitel; inwerkingtreding	19
Toelichting	20
Toelichting bij eerste/gewijzigde opstelling	43

Paragraaf 1 Algemeen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit reglement verstaat onder:

wet	a. de wet: de Wet medezeggenschap op scholen (Wms);
bevoegd gezag	b. bevoegd gezag: Stichting 'Ieder kind telt';
gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	c. raad: de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad als bedoeld in artikel 4 van de wet;
school	d. scholen: De Ark (Daarle, 06RZ), Jan Barbier (Hellendoorn, 04PS), Prinses Beatrixschool (Nijverdal, 12 TK), De Bongerd (Nijverdal, 12TK), SBO de Brug (Nijverdal, 03ZN), De Es (Hellendoorn, 06YZ), Prinses Marijkeschool (Nijverdal, 10RD), De Meander (Nijverdal, 11FO), De Schaapskooi (Nijverdal, 00IJ), Talentrijk (Nijverdal, 11RL) en De Veenbrug (Daarlerveen, 04US).;
leerlingen	e. leerlingen: leerlingen in de zin van de Wet op het primair onderwijs;
ouders	f. ouders: de ouders, voogden of verzorgers van de leerlingen;
schoolleiding*	g. schoolleiding: de directeur, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, die in dienstverband dan wel anderszins door het bevoegd gezag gemandateerd werkzaam zijn aan de school;
personeel	h. personeel: het personeel dat in dienst is dan wel ten minste 6 maanden te werk gesteld is zonder benoeming bij het bevoegd gezag en dat werkzaam is op de school;
geleding*	i. geleding: de afzonderlijke groepen van leden, bedoeld in artikel 3 lid 3 van de wet.

Paragraaf 2 De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Artikel 2 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Aan het geheel van de scholen is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad verbonden. Deze raad wordt rechtstreeks uit het personeel en de ouders gekozen door de leden van de medezeggenschapsraden van de scholen volgens de bepalingen van dit reglement.

Artikel 3 Omvang en samenstelling gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

aantal leden	De raad bestaat uit zes leden van wie drie leden uit het personeel worden gekozen en drie leden uit de ouders worden gekozen. De medezeggenschapsraden van Cluster 1 (Prinses Beatrixschool, Prinses Marijkeschool, De Bongerd en De Brug), kiezen één personeelslid en één ouder. De medezeggenschapsraden van Cluster 2 (Jan Barbier, De Schaapskooi en De Meander), kiezen één personeelslid en één ouder. De medezeggenschapsraden van Cluster 3 (De Ark, De Veenbrug en Talentrijk), kiezen één personeelslid en één ouder..
---------------------	--

Artikel 4 Onverenigbaarheden

- uitsluitingen***
1. Geen lid van de raad kunnen zijn degenen die deel uitmaken van het bestuur of het orgaan dat belast is met het interne toezicht van het bevoegd gezag.
 2. Een personeelslid dat is opgedragen om namens het bevoegd gezag op te treden in besprekingen met de raad kan niet tevens lid zijn van de raad.
 3. Een personeelslid dat tevens ouder is kan geen deel uitmaken van de oudergeleding van de raad.

Artikel 5 Zittingsduur

- zittingsduur***
1. Een lid van de raad heeft zitting voor een periode van vier jaar.
 2. Een lid van de raad treedt na zijn zittingsperiode af en is, behoudens het gestelde in het volgende lid, terstond herkiesbaar.
 3. Een lid van de raad kan ten hoogste één maal achtereenvolgens gekozen worden en kan ten hoogste acht jaren onafgebroken deel uitmaken van de raad. Na een onderbreking van minimaal een jaar is betrokkene weer herkiesbaar.
 4. Een lid dat ter vervulling van een tussentijdse vacature is aangewezen of verkozen, treedt af op het tijdstip dat degene in wiens plaats hij is aangewezen of verkozen, zou moeten aftreden, met dien verstande dat dit deel van de zittingsperiode voor de toepassing van lid 3 buiten beschouwing wordt gelaten wanneer hij in de tweede helft van de zittingsperiode van zijn voorganger tot de raad is toegetreden.
 5. Behalve door periodieke aftreding eindigt het lidmaatschap van de raad:
 - a. door overlijden;
 - b. door opzegging door het lid;
 - c. zodra een lid geen deel meer uitmaakt van de geleding waaruit en waardoor het is gekozen;
 - d. door ondercuratelestelling.

- Vervanging**
6. Een lid van de raad dat langer dan twee maanden niet als zodanig kan functioneren kan vervangen worden door de kandidaat als bedoeld in artikel 14 lid 1. De vervanging wordt beëindigd op het moment dat het te vervangen lid zijn positie binnen de raad weer in kan nemen.
Lid 4 is van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 3 De verkiezing

Artikel 6 Organisatie verkiezingen

- leiding en organisatie verkiezingen***
- De leiding van de verkiezing van de leden van de raad berust bij de raad. De organisatie daarvan kan de raad opdragen aan een verkiezingscommissie. De raad bepaalt de samenstelling, werkwijze en bevoegdheden van de verkiezingscommissie.

Artikel 7 Datum verkiezingen

- datum verkiezingen**
1. De raad bepaalt – na overleg met het bevoegd gezag – de datum van de verkiezing, alsmede de tijdstippen van aanvang en einde van de stemming.

2. De raad stelt het bevoegd gezag en het personeel c.q. de ouders in kennis van de in het lid 1 genoemde tijdstippen.

Artikel 8 Verkiesbare en kiesgerechtigde personen

- actief en passief kiesrecht**
1. Zij die op de dag van de kandidaatstelling deel uitmaken van het personeel of ouder zijn, zijn verkiesbaar tot lid van de personeelsgeleding of van de oudergeleding van de raad.
 2. Zij die op de dag van de kandidaatstelling deel uitmaken van één van de aan de scholen verbonden medezeggenschapsraden zijn gerechtigd hun stem uit te brengen op één van de kandidaten voor de geleding waarvan zij zelf deel uitmaken.
 3. Ouders van leerlingen die tot de school zijn toegelaten met toepassing van artikel 58 lid 1 van de Wet op het primair onderwijs kunnen slechts kandidaat worden gesteld voor verkiezing tot lid van de raad, indien zij schriftelijk hebben verklaard de grondslag en de doelstelling van de school te respecteren.
 4. De voorwaarde, bedoeld in lid 3, kan slechts worden toegepast, indien zij door of namens het bevoegd gezag voorafgaand aan de toelating aan de betrokkenen bekend is gemaakt.

Artikel 9 Werving kandidaten

- kieslijst*** De raad roept twee maanden voor de verkiezingen personen op zich verkiesbaar te stellen, alsmede van de daarvoor gestelde termijn. Een persoon die zich verkiesbaar stelt maakt zich als kandidaat bekend bij een door de raad aangegeven adres. De raad stelt aan de hand van de kandidaatstellingen een kieslijst op en maakt deze zo spoedig mogelijk bekend bij de kiesgerechtigden.

Artikel 10 Onvoldoende kandidaten

Indien uit een geleding niet meer kandidaten zijn gesteld dan er zetels in de raad voor die geleding zijn, vindt voor die geleding geen verkiezing plaats en worden de gestelde kandidaten geacht te zijn gekozen. De raad stelt het bevoegd gezag, de geledingen en de betrokken kandidaten daarvan tijdig vóór de verkiezingsdatum in kennis.

Artikel 11 Verkiezing

- stemming** 1. De verkiezing vindt plaats bij geheime, schriftelijke stemming.
- stembiljet** 2. Uiterlijk één week voor de datum van de verkiezingen zendt de raad aan de kiesgerechtigden een gewaarmerkt stembiljet dat de namen van de kandidaten uit de geleding van de kiesgerechtigden bevat.
- elektronisch stemmen*** 3. Bij verkiezingen door middel van elektronische communicatiemiddelen draagt de raad dan wel de verkiezingscommissie er zorg voor dat:
- a. de stemgerechtigde elektronisch kan worden geïdentificeerd;
 - b. de door de stemgerechtigde gemaakte keuze geheim blijft.

Artikel 12 Stemming; volmacht

- stem-procedure*** 1. Een kiesgerechtigde brengt ten hoogste evenveel stemmen uit als er zetels voor zijn geleding in de raad zijn. Op een kandidaat kan slechts één stem worden uitgebracht.
- volmacht*** 2. Een kiesgerechtigde kan bij schriftelijke volmacht met overgave van zijn stembiljet een ander, die tot dezelfde groep kiesgerechtigden (personeel, ouders) behoort, zijn stem laten uitbrengen. Een kiesgerechtigde kan voor ten hoogste één andere kiesgerechtigde bij volmacht een stem uitbrengen.

Artikel 13 Uitslag verkiezingen

- uitslag verkiezingen*** 1. Gekozen zijn de kandidaten die achtereenvolgens het hoogste aantal stemmen op zich hebben verenigd. Indien er voor de laatste te bezetten zetel meer kandidaten zijn, die een gelijk aantal stemmen op zich verenigd hebben, beslist tussen hen het lot.
2. De uitslag van de verkiezingen wordt door de raad vastgesteld en schriftelijk bekendgemaakt aan het bevoegd gezag, de geledingen en de betrokken kandidaten.

Artikel 14 Tussentijdse vacature

- tussentijdse vacatures** 1. In geval van een tussentijdse vacature wijst de raad tot opvolger van het betrokken lid aan de kandidaat uit de desbetreffende geleding die blijkens de laatste vastgestelde uitslag, bedoeld in artikel 13 lid 2 daarvoor als eerste in aanmerking komt.
2. De aanwijzing geschiedt binnen een maand na het ontstaan van de vacature. De raad doet van deze aanwijzing mededeling aan het bevoegd gezag, de geledingen en de betrokken kandidaat.
3. Indien uit een groep kiesgerechtigden (personeel, ouders) minder kandidaten zijn gesteld dan er zetels in de raad voor die geleding zijn of indien er geen opvolger als bedoeld in lid 1 aanwezig is, kan in de vacature(s) voorzien worden door het houden van een tussentijdse verkiezing. In dat geval zijn de artikelen 6 t/m 13 van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 4 Algemene taken en bevoegdheden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Artikel 15 Overleg met bevoegd gezag*

- overleg bevoegd gezag – GMR*** 1. Het bevoegd gezag en de raad komen bijeen, indien daarom onder opgave van redenen wordt verzocht door de raad, een geleding van de raad of het bevoegd gezag.
- overleg bevoegd gezag – geleding** 2. Indien twee derde van de leden van de raad en de meerderheid van elke geleding dat wensen, worden de besprekingen, bedoeld in lid 1, met de raad gevoerd door middel van overleg met elke geleding afzonderlijk.

Artikel 16 Initiatiefbevoegdheid gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

- initiatiefrecht GMR***
1. De raad en een geleding zijn bevoegd tot bespreking van alle aangelegenheden, de scholen betreffende. De raad en een geleding zijn bevoegd over deze aangelegenheden aan het bevoegd gezag voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken. Het bevoegd gezag brengt op de voorstellen, bedoeld in de tweede volzin, binnen drie maanden een schriftelijke, met redenen omklede reactie uit aan de raad respectievelijk de geleding. Vóór over te gaan tot het uitbrengen van de in de vorige volzin bedoelde reactie, stelt het bevoegd gezag de raad respectievelijk de geleding ten minste eenmaal in de gelegenheid met hem overleg te plegen over de voorstellen, bedoeld in de tweede volzin.
 2. Indien twee derde van de leden van de raad en de meerderheid van elke geleding dat wensen, worden de besprekingen, bedoeld in lid 1, met de raad gevoerd door middel van overleg met elke geleding afzonderlijk.

Artikel 17 Openheid, onderling overleg en gelijke behandeling

- openheid/ onderling overleg**
1. De raad bevordert naar vermogen openheid en onderling overleg in de scholen.
- discriminatie/ gelijke behandeling***
2. De raad waakt voorts in de scholen in het algemeen tegen discriminatie op welke grond dan ook en bevordert gelijke behandeling in gelijke gevallen en in het bijzonder de gelijke behandeling van mannen en vrouwen en de inschakeling van gehandicapten en allochtone werknemers.
- verslag werkzaamheden**
3. De raad doet aan alle bij de scholen betrokkenen schriftelijk verslag van zijn werkzaamheden en stelt de geledingen in de gelegenheid om over aangelegenheden die de betrokken geleding in het bijzonder aangaan met hem overleg te voeren.

Artikel 18 Informatieverstrekking

- algemene informatie-verstrekking***
1. Het bevoegd gezag verstrekt de raad, ongevraagd, tijdig alle inlichtingen die de raad voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig kan hebben.
- begroting***
2. Het bevoegd gezag verstrekt de raad in elk geval:
 - a. jaarlijks de begroting en bijbehorende beleidsvoornemens op financieel, organisatorisch en onderwijskundig gebied;
- bekostigingsgrondslag jaarverslag**
- b. jaarlijks voor 1 mei informatie over de berekening die ten grondslag ligt aan de middelen uit 's Rijks kas die worden toegerekend aan het bevoegd gezag;
 - c. jaarlijks voor 1 juli een jaarverslag als bedoeld in artikel 165 van de Wet op het primair onderwijs;
- governance**
- d. de uitgangspunten die het bevoegd gezag hanteert bij de uitoefening van zijn bevoegdheden;
- uitslag klachten-procedure**
- e. terstond informatie over elk oordeel van de klachtencommissie, bedoeld in artikel 14 van de Wet op het primair onderwijs, waarbij de commissie een klacht gegrond heeft geoordeeld en over de eventuele maatregelen die het bevoegd gezag naar aanleiding van dat oordeel zal nemen, een en ander met inachtneming van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van het personeel, ouders en leerlingen;

beloningsverhoudingen*	f. ten minste eenmaal per jaar schriftelijk gegevens over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken per groep van de in de school werkzame personen en de leden van het bevoegd gezag;
beloningen toezicht-houdend orgaan*	g. ten minste eenmaal per jaar schriftelijk gegevens over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken met het orgaan van de rechtspersoon dat is belast met het toezicht op het bevoegd gezag;
zakelijke gegevens	h. aan het begin van het schooljaar schriftelijk de gegevens met betrekking tot de samenstelling van het bevoegd gezag, de organisatie binnen de school, het managementstatuut en de hoofdpunten van het reeds vastgestelde beleid.
informerende andere geleding	3. Indien het bevoegd gezag een voorstel voor advies of instemming voorlegt aan een geleding van de raad wordt dat voorstel gelijktijdig ter kennisneming aan de andere geleding van de raad aangeboden. Daarbij verstrekt het bevoegd gezag de beweegredenen van het voorstel, alsmede de gevolgen die de uitwerking van het voorstel naar verwachting zal hebben voor het personeel, ouders en leerlingen en van de naar aanleiding daarvan genomen maatregelen. 4. Indien het bevoegd gezag een voorstel voor advies of instemming voorlegt aan de raad of een geleding, wijst het bevoegd gezag de raad of die geleding uitdrukkelijk op haar instemmings- of adviesbevoegdheid.

Artikel 19 Jaarverslag

jaarverslag GMR*	De raad stelt jaarlijks een verslag van de werkzaamheden in het afgelopen jaar vast en zendt dit verslag in ieder geval ter kennisneming aan het bevoegd gezag en de schoolleiding. De raad draagt er zorg voor dat het verslag ten behoeve van belangstellenden beschikbaar is.
-------------------------	--

Artikel 20 Openbaarheid en geheimhouding

open-baarheid*	1. De vergadering van de raad is openbaar, tenzij over individuele personen wordt gesproken of de aard van een te behandelen zaak naar het oordeel van ten minste een derde van de leden zich daartegen verzet. Artikel 29 lid 1 is van toepassing.
persoonlijk belang	2. Indien bij een vergadering of een onderdeel daarvan een persoonlijk belang van een van de leden van de raad in het geding is, kan de raad besluiten dat het betrokken lid aan die vergadering of dat onderdeel daarvan niet deelneemt. De behandeling van de desbetreffende aangelegenheid vindt dan plaats in een besloten vergadering.
geheimhouding	3. Het bevoegd gezag kan over het in de vergadering behandelde en over de inhoud van de stukken die aan de raad zijn of worden voorgelegd, geheimhouding opleggen.

Paragraaf 5 Bijzondere bevoegdheden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad*

Artikel 21 Instemmingsbevoegdheid gemeenschappelijke medezeggenschapsraad*

Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van de raad voor de door hem voorgenomen besluiten met betrekking tot:

onderwijs- kundige doel- stellingen*	a. verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school;
onderwijs- plannen*	b. vaststelling of wijziging van het schoolplan dan wel het leerplan of de onderwijs- en examenregeling;
school- reglement*	c. vaststelling of wijziging van het schoolreglement;
ouder- betrokken- heid*	d. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het verrichten door ouders van ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de school en het onderwijs;
veiligheid/ gezondheid/ welzijn*	e. vaststelling of wijziging van regels op het gebied van het veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid, voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding;
sponsoring*	f. de aanvaarding van materiële bijdragen of geldelijke bijdragen anders dan de ouderbijdrage als bedoeld in artikel 24 onderdeel c van dit reglement en niet gebaseerd op de onderwijswetgeving indien het bevoegd gezag daarbij verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen binnen de schooltijden respectievelijk het onderwijs en tijdens de activiteiten die worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, alsmede tijdens het overblijven, zullen worden geconfronteerd;
klachten- regeling*	g. de vaststelling of wijziging van de voor de school geldende klachtenregeling;
overdracht/ fusie*	h. overdracht van de school of van een onderdeel daarvan dan wel fusie van de school met een andere school, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake, waaronder begrepen de fusie-effectrapportage, bedoeld in artikel 64b van de Wet op het primair onderwijs;
verzelf- standing neven- vestiging*	i. de verzelfstanding van een nevenvestiging, of een deel van de school of nevenvestiging dat zich op een andere locatie bevindt dan de plaats van vestiging van die school of nevenvestiging op grond van artikel 84a van de Wet op het primair onderwijs;

Artikel 22 Adviesbevoegdheid gemeenschappelijke medezeggenschapsraad*

	1. De raad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de door het bevoegd gezag voorgenomen besluiten met betrekking tot:
financieel beleid*	a. vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de scholen, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die door het bevoegd gezag ten behoeve van de school uit de openbare kas zijn toegekend of van anderen zijn ontvangen, met uitzondering van de ouderbijdrage als bedoeld in artikel 24, onderdeel c van dit reglement;
allocatie van middelen*	b. de criteria die worden toegepast bij de verdeling van de middelen over voorzieningen op bovenschools niveau en op schoolniveau
ingrijpende wijziging werkzaam- heden*	c. beëindiging, belangrijke inkrimping, niet zijnde een verzelfstanding als bedoeld in artikel 84a lid 1 van de Wet op het primair onderwijs, of uitbreiding van de werkzaamheden van de school of van een belangrijk onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
samen- werking*	d. het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;

onderwijs- kundig experiment/ project* organisatie*	e. deelneming of beëindiging van deelneming aan een onderwijskundig project of experiment, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
benoemings- en ontslag beleid i.c.m. grondslag* benoeming/ ontslag school- leiding*	f. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de organisatie van de scholen c.q. de vereniging/stichting; g. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van benoemings- of ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging verband houdt met de grondslag van de school of de wijziging daarvan;
benoeming/ ontslag bestuurders*	h. benoeming of ontslag van de schoolleiding; h1. benoeming of ontslag van de leden van het bestuur;
taakverdeling schoolleiding* toelatings- beleid leerlingen* stagiaires*	i. vaststelling of wijziging van de concrete taakverdeling binnen het bovenschools management, alsmede de vaststelling of wijziging van het managementstatuut; j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot toelating en verwijdering van leerlingen;
vakantie- regeling* centrale dienst*	k. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toelating van studenten die elders in opleiding zijn voor een functie in het onderwijs; l. regeling van de vakantie;
nieuwbouw/ verbouw* onderhoud	m. het oprichten van een centrale dienst; n. nieuwbouw of belangrijke verbouwing van de school;
voor- en naschoolse opvang* profiel toezicht- houders en bestuurders* schoolonder- steunings- profiel* vereisten advies- aanvraag*	o. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het onderhoud van de scholen; p. vaststelling of wijziging van de wijze waarop de voorziening, bedoeld in artikel 45 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs, wordt georganiseerd; q. vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan, alsmede van de leden van het bestuur; r. vaststelling of wijziging van het schoolondersteuningsprofiel, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs.
	2. Indien een te nemen besluit vooraf voor advies dient te worden voorgelegd aan de raad, draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat: a. advies wordt gevraagd op een zodanig tijdstip, dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming; b. de raad in de gelegenheid wordt gesteld met hem overleg te voeren voordat advies wordt uitgebracht; c. de raad zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis wordt gesteld van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies gevolg wordt gegeven; en

d. de raad, indien het bevoegd gezag het advies niet of niet geheel wil volgen, in de gelegenheid wordt gesteld nader overleg met hem te voeren alvorens het besluit definitief wordt genomen.

Artikel 22a Relatie met het toezichthoudend orgaan

voordracht lid raad van toezicht*	1. Bij de benoeming van de leden van de raad van toezicht wordt de raad in de gelegenheid gesteld een bindende voordracht te doen voor één lid.
overleg met toezichthoudend orgaan*	2. De Raad van Toezicht pleegt ten minste tweemaal per jaar overleg met de raad.
sollicitatiecommissie bestuurders*	3. Voor het benoemen van een bestuurder wordt een sollicitatiecommissie ingesteld waarvan in elk geval deel uitmaken: a. een lid op voordracht van het deel van de raad dat uit en door het personeel is gekozen, en b. een lid op voordracht van het deel van de raad dat uit en door de ouders is gekozen.

Artikel 23 Instemmingsbevoegdheid personeelsgeleding

	Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming van dat deel van de raad dat uit en door het personeel is gekozen voor de door hem voorgenomen besluiten met betrekking tot de volgende aangelegenheden:
gevolgen voor personeel*	a. regeling van de gevolgen voor het personeel van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 21, onder i, of artikel 22, onder c, d, e en m;
formatie*	b. vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie, waaronder de formatie van personeel dat is benoemd of te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van meer dan een school;
nascholing*	c. vaststelling of wijziging van regels met betrekking tot de nascholing van het personeel;
werkreglement/ werkoverleg*	d. vaststelling of wijziging van een mogelijk werkreglement voor het personeel en van de opzet en de inrichting van het werkoverleg, voor zover het besluit van algemene gelding is voor alle of een gehele categorie van personeelsleden;
verlofregeling*	e. vaststelling of wijziging van de verlofregeling van het personeel;
arbeids- en rusttijdenregeling*	f. vaststelling of wijziging van een arbeids- en rusttijdenregeling van het personeel;
salarissen/ toelagen/ gratificaties*	g. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toekenning van salarissen, toelagen en gratificaties aan het personeel;
taakverdeling/ taak-belasting*	h. vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen;
beoordeling/ functiebeloning en –differentiatie*	i. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot personeelsbeoordeling, functiebeloning en functiedifferentiatie;

overdracht bekostiging*	j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het overdragen van de bekostiging;
arbeids- omstandig- heden/ verzuim-beleid*	k. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van de arbeidsomstandigheden, het ziekteverzuim of het re-integratiebeleid;
bedrijfs- maatschap- pelijk werk privacy*	l. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bedrijfsmaatschappelijk werk;
controle*	m. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van het personeel;
promotie/ benoemings- en ontslagbeleid niet i.c.m. grondslag*	n. vaststelling of wijziging van een regeling inzake voorzieningen die gericht zijn op of geschikt zijn voor waarneming van of controle op aanwezigheid, gedrag of prestaties van het personeel;
cao*	o. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bevorderingsbeleid of op het gebied van het benoemings- en ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging geen verband houdt met de grondslag van de school of de wijziging daarvan;
faciliteiten*	p. vaststelling of wijziging van regels waarover partijen die een collectieve arbeidsovereenkomst hebben gesloten, zijn overeen gekomen dat die regels of de wijziging daarvan in het overleg tussen bevoegd gezag en het personeelsdeel van de raad tot stand wordt gebracht;
	q. vaststelling of wijziging van de regeling inzake de faciliteiten, voor zover die betrekking heeft op het personeel.

Artikel 24 Instemmingsbevoegdheid oudergeleding

Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming van dat deel van de raad dat uit en door de ouders is gekozen, voor de door hen voorgenomen besluiten met betrekking tot:

gevolgen voor ouders en leerlingen*	a. regeling van de gevolgen voor de ouders of leerlingen van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als hiervoor bedoeld in artikel 21, onder i, of artikel 22 onder c, d, e en m;
grondslag/ omzetting*	b. verandering van de grondslag van de school of omzetting van de school of een onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
ouder- bijdrage*	c. vaststelling of wijziging van de hoogte en de vaststelling of wijziging van de bestemming van de middelen die van de ouders of de leerlingen wordt gevraagd zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat onderscheidenlijk zijn ontvangen op grond van een overeenkomst die door de ouders is aangegaan;
voor-zieningen voor leerlingen*	d. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van leerlingen;
ouder- en leerlingen- statuut*	e. vaststelling of wijziging van een mogelijk ouder- of leerlingenstatuut;

tussen- schoolse opvang*	f. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan tussenschoolse opvang;
Schoolgids*	g. vaststelling van de schoolgids;
onderwijstijd*	h. vaststelling van de onderwijstijd;
privacy*	i. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van ouders en leerlingen;
buiten- schoolse activiteiten*	j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de activiteiten die buiten de voor de school geldende onderwijstijd worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag;
informatie*	k. vaststelling of wijziging van het beleid ten aanzien van de uitwisseling van informatie tussen bevoegd gezag en ouders.

Artikel 25 Toepasselijkheid bijzondere bevoegdheden

wet- en regelgeving/ cao individue*	De artikelen 21 tot en met 24 van dit reglement zijn niet van toepassing a. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid voor de school reeds inhoudelijk is geregeld in een bij of krachtens wet gegeven voorschrift of een collectieve arbeidsovereenkomst;
overleg met vakbonden ander niveau*	b. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid het individuele personeelslid dan wel de individuele leerling betreft met uitzondering van het voorstel tot benoeming of ontslag van de schoolleiding dan wel leden van het bestuur; c. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid de algemene rechtstoestand van het personeel betreft en daarover overleg wordt gevoerd door het bevoegd gezag in het decentraal georganiseerd overleg;
misbruik van bevoegdheid*	d. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid wordt geregeld op het niveau van de afzonderlijke scholen, dan wel een deelraad of een themaraad en derhalve behoort tot de aangelegenheden waarover met de betreffende medezeggenschapsraad dan wel de betreffende deelraad of themaraad overleg wordt gevoerd; e. wanneer de bevoegdheid voor een ander doel wordt gebruikt dan waarvoor zij gegeven is.

Artikel 26 Termijnen

reactie-termijn	1. Het bevoegd gezag stelt de raad of die geleding van de raad die het aangaat een termijn van zes weken waarbinnen een schriftelijk standpunt uitgebracht dient te zijn over de voorgenomen besluiten met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in de artikelen 21 tot en met 24 van dit reglement.
termijn verlengen	2. De in lid 1 bedoelde termijn kan door het bevoegd gezag per geval, op gemotiveerd verzoek van de raad dan wel die geleding van de raad die het aangaat, worden verlengd.
termijn verkorten*	3. In spoedeisende gevallen kan het bevoegd gezag de raad verzoeken binnen een kortere termijn dan de in lid 1 bedoelde het schriftelijke standpunt uit te brengen. Tenzij zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten stemt de raad daar mee in.
opschortende werking	4. De schoolvakanties hebben een opschortende werking voor de in lid 1 genoemde termijn.

Paragraaf 6 Inrichting en werkwijze gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Artikel 27 Verkiezing voorzitter, secretaris en penningmeester

- functies in de GMR** 1. De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, en desgewenst een secretaris (en een penningmeester).
2. De functies van secretaris en penningmeester kunnen in één persoon verenigd zijn.
- optreden in rechte** 3. De voorzitter, of bij diens verhindering de plaatsvervangend voorzitter, vertegenwoordigt de raad in rechte.

Artikel 28 Uitsluiting van leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

- verplichtingen** 1. De leden van de raad komen de uit het lidmaatschap voortvloeiende verplichting na.
- nalatigheid*** 2. De raad kan tot het oordeel komen, dat een lid van de raad de in lid 1 bedoelde verplichtingen niet nakomt, indien het betrokken lid:
- a. hetzij ernstig nalatig is in het naleven van de bepalingen van de wet en van het medezeggenschapsreglement;
 - b. hetzij de plicht tot geheimhouding schendt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden;
 - c. hetzij een ernstige belemmering vormt voor het functioneren van de raad.
- procedure** 3. Ingeval van een oordeel als bedoeld in lid 2 kan de raad met een meerderheid van ten minste twee derden van het aantal leden besluiten het betreffende lid te wijzen op zijn verplichtingen dan wel het desbetreffende lid te verzoeken zich terug te trekken als lid van de raad.
4. Ingeval van een oordeel als bedoeld in lid 2 kan de geleding, waarvan het betrokken lid deel uitmaakt, met een meerderheid van ten minste twee derden besluiten het lid van de raad uit te sluiten van de werkzaamheden van de raad voor de duur van ten hoogste drie maanden.
5. Een in lid 2 bedoeld oordeel wordt schriftelijk aan het betrokken lid kenbaar gemaakt.
6. Een in lid 3 c.q. lid 4 bedoeld besluit kan niet worden genomen, dan nadat het betrokken lid in de gelegenheid is gesteld schriftelijk kennis te nemen van de tegen hem ingebrachte bezwaren en tevens in de gelegenheid is gesteld zich daartegen te verweren, waarbij hij zich desgewenst kan doen bijstaan door een raadsman.

Artikel 29 Betrokkenheid personeel en ouders

1. De raad maakt de data van zijn vergaderingen tijdig bekend bij personeel en ouders. Belangstellende personeelsleden c.q. ouders kunnen zich bij de secretaris melden met het verzoek de vergadering of een gedeelte daarvan bij te wonen.

verzoek personeel/ ouders/ leerlingen agenda	2. Het personeel dan wel de ouders kunnen de secretaris tot 48 uur vóór aanvang van de vergadering schriftelijk verzoeken een onderwerp of voorstel ter bespreking op de agenda van een vergadering van de raad te plaatsen.
reactie	3. De secretaris voert overleg met de voorzitter en informeert de aanvrager of het onderwerp of voorstel al dan niet ter bespreking op de agenda wordt geplaatst alsmede wanneer de vergadering zal plaatsvinden.
	4. Binnen een week nadat de vergadering heeft plaatsgevonden, stelt de secretaris degenen, die een verzoek als bedoeld in lid 1 van dit artikel hebben ingediend, schriftelijk op de hoogte van het resultaat van de bespreking van dat onderwerp of voorstel door de raad.

Artikel 30 Raadplegen personeel en ouders

achterban- raadpleging*	1. De raad dan wel een geleding van de raad kan besluiten, vóór een besluit te nemen met betrekking tot een voorstel van het bevoegd gezag over de aangelegenheden, zoals bedoeld in artikel 21 tot en met 24 van dit reglement, het personeel en de ouders dan wel de afzonderlijke geledingen/clusters over dat voorstel te raadplegen.
verzoek	2. Op verzoek van een (2/3) deel van het personeel of (2/3) deel van de ouders raadpleegt de raad dan wel een geleding van die raad, vóór een besluit te nemen, het personeel dan wel de ouders over een voorstel, zoals bedoeld in lid 1. 3. Een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in de artikelen 21 onder h (fusie), 22 lid 1 onder c, voor zover het de beëindiging van de school betreft, en onder p (voor- en naschoolse opvang), en 24 onder b (wijziging grondslag c.q. omzetting van de school) en h (wijziging schooltijden), wordt niet genomen dan na raadpleging van de ouders. Het bevoegd gezag en de raad maken afspraken hoe een dergelijke raadpleging plaatsvindt (tijdstip, vraagstelling, communicatie) en besluiten voorafgaand aan de raadpleging welke gevolgen de uitkomst heeft.
kennisgeving aan bevoegd gezag*	4. Het voornemen voor het houden van een raadpleging als bedoeld in de leden 1 en 2 wordt onverwijld ter kennisneming van het bevoegd gezag gebracht.

Artikel 31 Huishoudelijk reglement

1. De raad kan, met inachtneming van de voorschriften van dit reglement en de wet, een huishoudelijk reglement vaststellen.
2. In een dergelijk huishoudelijk reglement wordt in ieder geval geregeld:
 - a. de taakomschrijving van de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter, en desgewenst de (ambtelijk) secretaris;
 - b. de wijze van bijeenroepen van vergaderingen;
 - c. de wijze van opstellen van de agenda;
 - d. de wijze van besluitvorming; waaronder het al dan niet gebruik maken van stemmen door middel van een elektronisch communicatiemiddel
 - e. het quorum dat vereist is om geldige besluiten te kunnen nemen.
3. De raad zendt een afschrift van het huishoudelijk reglement aan het bevoegd gezag.

4. Het bepaalde in het huishoudelijk reglement mag niet in strijd zijn met de wet, het medezeggenschapsstatuut of dit reglement

Paragraaf 7 Regeling (andere) geschillen

Artikel 32 Andere geschillen

Op verzoek van het bevoegd gezag dan wel de raad dan wel een geleding van de raad beslist de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, overeenkomstig het eigen reglement, in geschillen tussen het bevoegd gezag en de raad dan wel de geleding, die de medezeggenschap als bedoeld in de Wms betreffen en waarvoor de wet niet in een geschillenregeling voorziet. De uitspraak van de commissie is bindend.

Paragraaf 8 Optreden namens het bevoegd gezag

Artikel 33 Lid van het bovenschools management voert overleg

- overleg namens bevoegd gezag ontheffing van overlegtaak***
1. Namens het bevoegd gezag voert een daartoe aangewezen lid van het bovenschoolse management het overleg, als bedoeld in dit reglement, met de raad.
 2. Indien twee derde deel van het aantal leden van de raad daartoe instemt, kan de raad het bevoegd gezag verzoeken het lid van het bovenschoolse management geheel of gedeeltelijk te ontheffen van zijn taak om de besprekingen te voeren. Het verzoek is met redenen omkleed.
 3. Het bevoegd gezag verleent de in het vorige lid bedoelde ontheffing:
 - a. indien het lid van het bovenschoolse management in redelijkheid niet geacht kan worden in het algemeen de besprekingen te voeren dan wel
 - b. indien het lid van het bovenschoolse management in redelijkheid niet geacht kan worden de besprekingen over één of meer aangelegenheden te voeren.
 4. Het bevoegd gezag besluit zo spoedig mogelijk op het verzoek en stelt de raad schriftelijk in kennis van zijn besluit. De ontheffing is voor bepaalde tijd en kan alle of alleen bepaalde gevallen betreffen. Het besluit is met redenen omkleed.

Paragraaf 9 Overige bepalingen

Artikel 34 Rechtsbescherming

- geen nadeel (gewezen) GMR-lid***
- Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de personen die staan of gestaan hebben op een lijst van kandidaat gestelde personen, alsmede de leden en de gewezen leden van de raad niet uit hoofde daarvan worden benadeeld in hun positie met betrekking tot de school.

Artikel 35 Wijziging reglement

- wijziging reglement**
- Het bevoegd gezag legt elke wijziging van dit reglement als voorstel voor aan de raad en stelt het gewijzigde reglement slechts vast voor zover het na overleg al dan

niet gewijzigde voorstel de instemming van ten minste twee derde deel van het aantal leden van de raad heeft verworven.

Artikel 36 Citeertitel; inwerkingtreding

Dit reglement kan worden aangehaald als: Basisreglement GMR Stichting 'Ieder kind telt'.

Dit reglement treedt in werking met ingang van 5 februari 2024.

Toelichting

artikel 1 onder h.

De Wms schrijft duidelijk voor wat verstaan moet worden onder schoolleiding. Men kan natuurlijk de definitie voor de eigen organisatie oprekken, maar dan betekent dat er ook een uitbreiding plaats heeft van de bevoegdheden van de (G)MR met betrekking tot de advisering bij de benoeming van bijvoorbeeld sector- of locatiedirecteuren e.d. (artikel 22 onder h).

artikel 4 lid 1

conform artikel 3 lid 7 Wms.

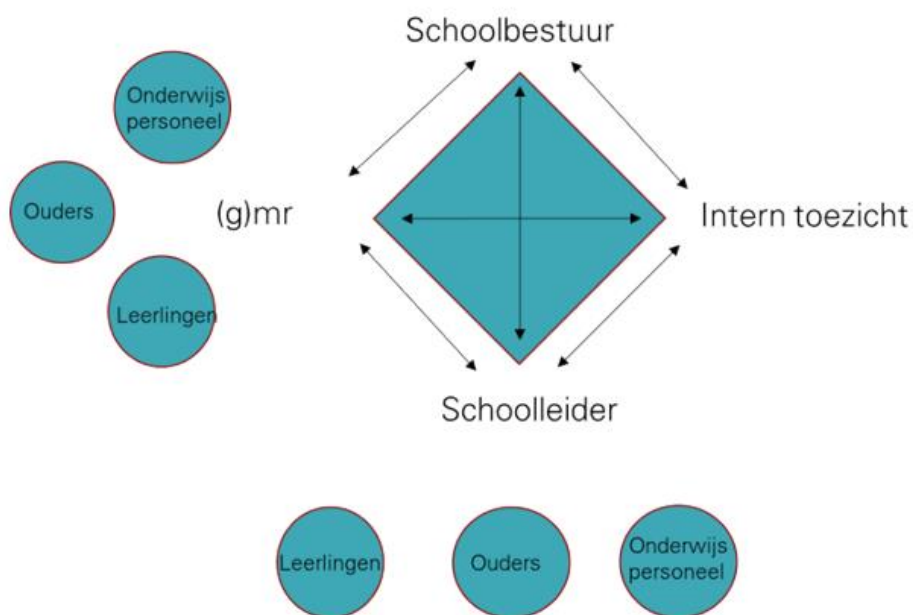
artikel 4 lid 2

conform artikel 3 lid 8 Wms.

Een steeds terugkerende kwestie is het mogelijke lidmaatschap van schooldirecteuren in de GMR. Verboden is dat niet: de directeur is niet degene die namens het bevoegd gezag het overleg met de GMR voert. En de belangen van directeuren moeten in de GMR zeker niet veronachtzaamd worden. Anderzijds kunnen directeuren hun invloed op de beleidsvorming voor de hele vereniging of stichting ook al in een directeurenberaad uitoefenen, en kan hun aanwezigheid in de GMR door de overige leden – en de bestuurder – als onplezierig ervaren worden.

Niet voor niets beschrijft de minister in zijn Kamerbrief d.d. 6 juli 2023 (Kamerstuk 1101687) de positie van de schoolleider als volgt:

‘Gelet op het belang van de schoolleider voor de praktijk en de reeds in gang gezette ontwikkelingen, zoals het Nationaal Programma Onderwijs, het inclusief onderwijs, de subsidie masterplan basisvaardigheden en de werkdrukmiddelen is het tijd om daar waar het nog niet gebeurt, de schoolleider onderdeel te maken van het ‘goede gesprek’ op de school. Daarom voeg ik de schoolleider toe aan de zogenoemde governancedriehoek. Deze wordt daarmee een ‘governanceruit’ van schoolbestuur, intern toezicht, schoolleider en medezeggenschapsraad. Dit model wil ik bij toekomstig beleid hanteren: daar waar mogelijk dient de rol en positie van de schoolleider aan bod te komen.

Deze ruit laat zien dat deze vier actoren samen met elkaar werken en iedere actor met de ander in gesprek moet zijn om te komen tot beslissingen over de belangrijke besluiten op school, zoals

strategische koers en richtinggevende kaders. Het is daarmee een voorschrijvend model van goed bestuur.

Dit model beschrijft het gesprek tussen de actoren binnen de school- en bestuursorganisatie en niet de verdeling van zeggenschap. Het model beschrijft ook niet de beïnvloeding van de besluitvorming door andere partijen, zoals gemeenten en samenwerkingsverbanden.'

artikel 4 lid 3

Dit lid is opgenomen om ongewenste belangenverstrengeling en onduidelijkheid over rollen te voorkomen. Uiteraard zijn er meer situaties denkbaar, maar het verdient aanbeveling daarvan geen uitputtende lijst te maken, maar gewoon het gezonde verstand te gebruiken.

artikel 5 lid 3

De ervaring leert dat een zekere doorstroming in vertegenwoordigende functies wenselijk is om te voorkomen dat bepaalde personen te lang en te zwaar hun stempel drukken op het functioneren van het orgaan in kwestie. Daarnaast kan het nieuwe kandidaten over de streep trekken wanneer duidelijk is dat het lidmaatschap van een raad gelimiteerd is in tijd.

Hoewel de LCG WMS een dergelijke maximum zittingsduur in strijd achtte met de wet (LCG WMS 31 oktober 2016, 107381) heeft de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam uitgesproken dat door een dergelijke bepaling niemand categorisch van het lidmaatschap wordt uitgesloten en er dus geen sprake is van strijd met de wet (ECLI:NL:GHAMS:2017:563).

Artikel 5 lid 4

De bedoeling van de laatste zinsnede is dat wanneer iemand in een tussentijdse ontstane vacature voorziet, bijvoorbeeld een jaar voordat degene die hij vervangt zou aftreden, zijn maximale zittingsduur niet daardoor met twee jaar wordt bekort, maar met een jaar wordt verlengd, uitgaande van een zittingsperiode van drie jaar. Omgekeerd betekent het dat wanneer iemand in de plaats treedt van een lid dat nog twee jaar te gaan had de maximale zittingsduur niet wordt verlengd met twee jaar, maar bekort met één jaar.

artikel 6

In uitzonderingssituaties kan de leiding van de verkiezingen berusten bij het bevoegd gezag. Dat is het geval wanneer bijvoorbeeld een nieuwe school wordt gesticht, of een nevenvestiging tot zelfstandige school wordt omgezet, of na een fusie een GMR gevormd moet worden. De verkiezing van een voorlopige raad wordt dan door het bevoegd gezag georganiseerd. Zie artikel 44 lid 1 en 4 Wms. Ook kan het gebeuren dat een raad door de LCG WMS is ontbonden, met gebruikmaking van artikel 35 lid 3 Wms. Ook dan moet het bevoegd gezag verkiezingen organiseren. Ontbinding is slechts mogelijk als de commissie in haar uitspraak aan de MR de verplichting heeft opgelegd handelingen te verrichten of na te laten en de MR een dergelijke verplichting niet nakomt. Zie LGC WMS 19 juni 2020, 109264. Het bevoegd gezag kan echter niet vanwege vermeende onrechtmatigheid van verkiezingen of het uitblijven daarvan zelf nieuwe verkiezingen organiseren en daarmee *de facto* de raad ontbinden. Zie LCG WMS 21 januari 2019, 108524, en 25 februari 2019, 108586.

artikel 9

Deze lijst zal niet geheel overeenkomen met bijvoorbeeld de lijst van ouders wanneer toepassing gegeven is aan artikel 8 lid 2 van dit reglement.

Van een kandidaat mag verwacht worden dat hij of zij een toelichting over zijn of haar motivatie publiek maakt/laat maken.

In de Wms is de mogelijkheid geboden, dat organisaties van personeel en ouders kandidaten voordragen voor het lidmaatschap van de MR.

artikel 11 lid 3

Elektronisch stemmen is een mogelijkheid waarbij wel aan twee voorwaarden moet worden voldaan:

- a. Het moet niet mogelijk zijn meer stemmen uit te brengen dan waartoe men gerechtigd is;
- b. Wat men gestemd heeft mag niet zichtbaar zijn.

Diverse commerciële organisaties bieden producten aan om elektronisch stemmen mogelijk te maken, en zijn eventueel ook behulpzaam bij het werven van kandidaten. (o.a. Inkest, Webelect, MRverkiezingen.nl).

artikel 12 lid 1

De strekking van dit artikel is de mogelijkheid te bieden dat bij meer kandidaten dan zetels de kiesgerechtigden in de gelegenheid worden gesteld meer stemmen uit te brengen. Een voorbeeld: In de personeelsgeleding zijn twee vacatures en vier kandidaten. De bedoeling is dan dat iedere kiesgerechtigde twee stemmen uitbrengt, uiteraard op twee verschillende kandidaten, waarbij vervolgens de twee personen die de meeste stemmen hebben verzameld in de MR zitting nemen. Het verdient aanbeveling op het stembiljet uitdrukkelijk te vermelden hoeveel stemmen iedere kiesgerechtigde persoon maximaal mag uitbrengen en voor welke (sub)geleding.

artikel 12 lid 2

In dit reglement wordt ervan uitgegaan dat stemmen bij volmacht beperkt mogelijk moet zijn. Dat kan slechts gebeuren door een kiesgerechtigde persoon en wel voor ten hoogste één andere kiesgerechtigde persoon. Het is van belang dat deze mogelijkheid bekend is bij belanghebbenden en ook is het verstandig om vanuit de school een model volmacht op aanvraag beschikbaar te hebben.

Wellicht ten overvloede: wanneer de verkiezingen langs elektronische weg gehouden worden ligt het werken met volmachten zeker niet voor de hand.

artikel 13 lid 2

Met 'bekendgemaakt' wordt bedoeld dat van alle kandidaten het aantal verkregen stemmen bekendgemaakt wordt, ongeacht of zij al dan niet gekozen zijn. Dit is van belang wanneer de situatie als bedoeld in artikel 14 lid 1 zich zou voordoen. De kennisgeving van de uitslag moet ondertekend zijn door de voorzitter en de secretaris van de raad.

artikel 15

Bevoegd gezag en GMR voeren in ieder geval met elkaar overleg indien het bevoegd gezag, de raad of een geleding dat expliciet wensen. Het bevoegd gezag overlegt in de regel met de voltallige raad. De wet biedt de mogelijkheid hiervan af te wijken. Het bevoegd gezag kan ook met de afzonderlijke geledingen overleg voeren. Dat kan alleen gebeuren als aan de volgende twee voorwaarden wordt voldaan:

- de raad moet het initiatief nemen tot dit afzonderlijke overleg;
- ten minste twee derden van de leden van de raad en de meerderheid van elk van de geledingen moeten met het afzonderlijke overleg instemmen.

Verder kan hier opgemerkt worden dat het bevoegd gezag de GMR de gelegenheid moet geven ook buiten aanwezigheid van bijvoorbeeld directieleden te vergaderen. Zie ook LCG WMS, 9 februari 2012, 105158.

artikel 15 lid 1

Dit overleg is niet vrijblijvend. Van beide partijen mag verwacht worden dat ze het overleg niet uit de weg gaan en bereid zijn een open en reëel overleg te voeren. Zie LCG WMS 29 oktober 2012, 105532, en 16 oktober 2014, 106236.

artikel 16

De GMR kan alle zaken bespreken, die (een meerderheid van) de scholen aangaan. Over die zaken kan de GMR ook voorstellen aan het bevoegd gezag voorleggen.

'Alle aangelegenheden, (een meerderheid van) de scholen betreffende' houdt in, dat ook over bepaalde 'gevoelig liggende' zaken gesproken zou kunnen worden, die bijvoorbeeld de privacy van een persoon of de goede naam van (een meerderheid van) de scholen kunnen bedreigen.

Overigens wordt opgemerkt dat de voorstellen van de MR uiteraard onderwerpen kunnen betreffen waarvoor in de artikelen 10 tot en met 14 van de Wms een instemmings- of adviesbevoegdheid aan de MR is gegeven. Dat betekent echter niet dat het bevoegd gezag dan met die voorstellen om moet gaan als gold het zo'n 'zware' bevoegdheid. Zie ook LCG WMS, 30 juni 2010, 104504.

Het bevoegd gezag moet binnen drie maanden gemotiveerd op initiatiefvoorstellen reageren. Vóór het bevoegd gezag die reactie geeft, moet het de raad in de gelegenheid stellen over dat onderwerp overleg te voeren. Dat overleg vindt in de regel met de voltallige GMR plaats. De wet biedt de mogelijkheid hiervan af te wijken. Zie verder de toelichting op artikel 15.

Wellicht ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat eventuele geschillen voortvloeiend uit besprekingen als bedoeld in dit artikel niet kunnen worden voorgelegd aan de LCG WMS, maar dat in dat geval de regeling van artikel 32 van dit reglement van toepassing is.

artikel 17 lid 2

De tweede algemene taak die de MR door de wetgever opgedragen heeft gekregen betreft het tegengaan van discriminatie en de bevordering van gelijke behandeling. Discriminatie wordt hier opgevat als het maken van een ongerechtvaardigd onderscheid op grond van vooroordelen en generalisaties ten aanzien van groepen van personen. Die vooroordelen hebben veelal te maken met geslacht, ras, land van herkomst, godsdienst of levensovertuiging, seksuele geaardheid, leeftijd of handicaps. Zij hebben betrekking op kenmerken van een persoon waarvan hij in het geheel geen afstand kan doen (ras, land van herkomst, leeftijd, handicaps), of die hij alleen kan veranderen of verbloemen met grote schade voor zijn eigen persoonlijkheid en welbevinden (godsdienst, seksuele geaardheid). De basis voor deze opdracht aan de MR wordt vaak gezien in artikel 1 van de Grondwet: *Allen die zich in Nederland bevinden worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid, of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.* De vraag is of dat helemaal terecht is. De zogeheten grondrechtencatalogus van de artikelen 1 tot en met 23 van de Grondwet is namelijk vooral bedoeld als een opdracht aan de overheid in de bejegening van burgers (verticale werking). Over de mate waarin dit artikel derhalve ook zou moeten werken tussen burgers onderling (horizontale werking) bestaat groot verschil van inzicht bij juristen en politici. Op grond van nadere wetgeving en (Europese) jurisprudentie is wel duidelijk dat onderscheid in sommige gevallen wel degelijk geoorloofd is. Zo mag een bijzondere school eisen stellen ten aanzien van de godsdienst van de medewerkers en (ouders van) leerlingen, en kan door een school waar nagenoeg alleen vrouwen werken best nadrukkelijk onder mannen geworven worden. Ook zijn bepaalde maatregelen om oudere werknemers, of juist beginners te ontlasten lang niet altijd in strijd met het verbod op leeftijdsdiscriminatie.

artikel 18 lid 1

In beginsel is het aan de raad zelf om te bepalen welke informatie nodig is voor de vervulling van zijn taak. Zie LCG WMS 9 juni 2017, 107696. Wel is er de grens van de redelijkheid: van het bevoegd gezag kan niet verlangd worden gegevens aan te leveren waarover het niet (meer) beschikt, en die bovendien niet (meer) van belang zijn voor het uitoefenen van de medezeggenschap. Zie LCG WMS 24 april 2020, 109086.¹

Het feit dat een lid van de MR volgens het bevoegd gezag op niet-reglementaire wijze zou zijn toegetreten tot de MR, kan er niet toe leiden dat het bevoegd gezag niet aan zijn informatieplicht als

¹ Deze uitspraak werd bevestigd door de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam. Zie OK 1 juni 2021, zaaknummer 200.278.822/01 OK.

bedoeld moet voldoen. Geschillen over de legitimiteit van de samenstelling van de MR, moeten niet via inhouding van informatie maar via de procedure van een nalevingsgeschil van artikel 35 Wms beslist worden. Zie LCG WMS 16 mei 2019, 108497.

Aan de informatieplicht van het bevoegd gezag worden hoge eisen gesteld. Wanneer de verstrekte informatie te laat is, of apert onvolledig kan de MR niet tot een goede afweging van belangen komen. In een mogelijke geschillenprocedure wordt hier door de geschillencommissie zwaar aan getild. Zie bijvoorbeeld de LCG WMS, 12 december 2017, 107852. Ook tellen niet alleen argumenten mee, maar ook de mate waarin die argumenten gestaafd worden door feiten uit onderzoek. Zie ook de uitspraken van de LCG WMS, 5 juni 2012, 105237, 25 juni 2012, 105367, 2 augustus 2012, 105501, 12 september 2012, 105529, 4 januari 2013, 105596, 11 juni 2014, 106216, 20 november 2014, 106429, 30 mei 2023, 45245.

artikel 18 lid 2 onder a

De begroting wordt dus allen ter informatie aangeboden. Het is een veel voorkomende misvatting dat de begroting ter advisering moet worden voorgelegd, of ter instemming. Hoewel al sinds 2013 gesproken wordt over een instemmingsrecht van de (G)MR op de begroting van de school of de organisatie heeft de minister bepaald dat zo'n recht er niet zal komen (*Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 200 VIII, nr. 106). Zie ook LCG WMS 19 november 2019, 108866.

artikel 18 lid 2 onder f en g

De wet schrijft voor dat het bevoegd gezag ten minste éénmaal per jaar de GMR schriftelijk informeert over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken per groep van de in de school werkzame personen en de leden van het bevoegd gezag. Hieronder vallen dus ook de bezoldiging en rechtspositionele regelingen van algemene en bovenschoolse directeuren, en bezoldigde bestuurders. Om de privacy van de betrokkenen te waarborgen is in artikel 8 lid 5 Wms bepaald dat indien de groep uit minder dan vijf personen bestaat twee of meer functies kunnen worden samengevoegd, zodat wel een groep van ten minste vijf personen ontstaat.

artikel 19

Het is niet nodig iedereen het jaarverslag toe te zenden. Het kan ook via intranet bekend worden gemaakt.

artikel 20 lid 1

Omdat de raad de wettelijke opdracht heeft openheid en onderling overleg te bevorderen, is in het reglement gekozen voor het principe dat de vergaderingen van de raad openbaar zijn. De raad kan besluiten om achter gesloten deuren te vergaderen. In het reglement is aangegeven, dat de raad daartoe kan besluiten als er over individuen wordt gesproken of het karakter van onderwerp aanleiding vormt de zaak vertrouwelijk te behandelen.

Het zal duidelijk zijn dat waar mogelijk de plicht tot geheimhouding vooraf wordt meegedeeld. Er kunnen zich echter gevallen voordoen waarbij pas tijdens de bespreking blijkt dat geheimhouding met betrekking tot het aan de orde zijnde onderwerp verstandig is. Ook dan nog kan de verplichting worden opgelegd. Tenslotte zijn er ook situaties denkbaar waarbij, hoewel expliciete mededeling achterwege blijft, een lid van de raad zal moeten begrijpen dat de inhoud van het overleg niet verspreid mag worden.

Paragraaf 5

Aan de zorgvuldigheid bij instemmings- of adviesaanvragen stelt de geschillencommissie hoge eisen. Zie de uitspraken van de LCG WMS, 25 juni 2012, 105367, 12 september 2012, 105529, 4 januari 2013, 105596, en 31 maart 2016, 107108, 30 mei 2023, 45245.

Een vraag die zich steeds opdringt is: wanneer is de MR van een school bevoegd en wanneer is dat de GMR. De Wms zegt in artikel 16 lid 1 dat wanneer het gaat om aangelegenheden die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen, de GMR van rechtswege bevoegd is. Het is in dat kader niet van beslissende betekenis of het voorgenomen besluit van het bevoegd gezag voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen zal gelden. 'Gemeenschappelijk belang' veronderstelt dat er sprake is van een schooloverstijgend belang. De MR heeft op dit punt slechts instemmingsrecht indien en voor zover de op centraal niveau vastgestelde regeling daarvoor ruimte biedt. Ook de aard van het onderwerp kan maken dat de GMR bevoegd is, ook waar het een minderheid van de scholen betreft. Zie de uitspraken van de LCG WMS 7 december 2009, 104312; 8 juni 2011, 104469; 29 mei 2012, 105291; 31 juli 2015, 106715; 26 oktober 2015, 106913 en 13 juli 2017, 107664, 9 december 2022, 29569.

artikel 21

Dit artikel komt inhoudelijk overeen met artikel 10 Wms.

De instemmingsbevoegdheid betreft de gehele raad. Hoe per geleding is gestemd, is derhalve irrelevant voor de uitslag. Wanneer de stemmen staken wordt het voorstel van het bevoegd gezag geacht te zijn verworpen en is er dus geen instemming gegeven.

Verder moet opgemerkt worden dat het niet mogelijk is dat een geleding van de (G)MR een geschil bij de LCG WMS aanhangig maakt in verband met een bevoegdheid die aan de gehele raad is toegekend. Zie LCG WMS 14 juli 2021, 2021009175.

artikel 21 onder a

Veelal wordt het begrip 'onderwijskundige doelstellingen' uitgelegd als het onderwijskundig concept van de school. Scholen kunnen ervoor kiezen voor bepaalde onderwijskundige idealen na te streven, die tot uitdrukking komen in de manier waarop wordt lesgegeven of waarop met de kinderen wordt omgegaan. Bekende concepten zijn die van het daltononderwijs, of de jenaplanscholen. Wanneer de MR gevraagd wordt om instemming met een nieuw of aangepast onderwijskundig concept zal men in de beoordeling daarvan zich moeten laten leiden door de eisen van de kerndoelen (Besluit vernieuwde kerndoelen WPO, Besluit van 8 oktober 2005, *Stb.* 2005, 551) en zich de vraag moeten stellen of het voorstel in voldoende mate waarborgt dat die kerndoelen door het gros van de leerlingen gehaald kunnen worden.

artikel 21 onder b

Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen (een meerderheid van) de scholen wordt gevoerd en omvat in ieder geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Het schoolplan omvat mede het beleid ten aanzien van de aanvaarding van sponsorgelden. Een en ander is geregeld in artikel 12 WPO. Het zal duidelijk zijn dat de GMR zich niet uitspreekt over elk afzonderlijk schoolplan maar zich bezig houdt met de door het bevoegd gezag opgestelde kaders waarbinnen op schoolniveau het schoolplan vorm moet krijgen.

Het begrip leerplan in de Wms wekt enige verwarring. Het komt in de onderwijswetgeving niet voor. Het wordt in het spraakgebruik echter op verschillende niveaus gebruikt. Op macroniveau heeft het woord betrekking op bijvoorbeeld de eindtermen, welke bij het vak rekenen aan de orde moeten komen. SLO is één van de organisaties die daarover voorstellen formuleert. Op mesoniveau heeft een leerplan betrekking op de verdeling van onderdelen en thema's over de leerjaren van de school, zoals de vraag of en in hoeverre en in welke groepen de zaakvakken of de expressievakken geclusterd kunnen worden. Zie LCG WMS, 10 mei 2016, 107152 en 30 mei 2023, 45245. Tenslotte wordt het begrip ook op microniveau gebruikt, gekoppeld aan de individuele leerling (het zogeheten ontwikkelingsperspectief, zie art. 40a WPO), of een selecte groep leerlingen. De insteek is dan veelal de aanpak van specifieke leerproblemen. In dit reglement gaat het met name over (de hoofdlijnen) van het leerplan op mesoniveau.

Onder omstandigheden kan ook de keuze van een lesmethode gerekend worden onder de instemmingsbevoegdheid van de raad. Zie LCG WMS 10 februari 2015, 10653.²

artikel 21 onder c

Het schoolreglement betreft een reglement waarin spelregels voor de goede gang van zaken in de school en voor de verschillende daarin functionerende personen en groepen zijn vastgelegd. De wet spreekt van een 'mogelijk schoolreglement' en gaat dus niet uit van de verplichting zo'n document op te stellen. Het is daarbij niet duidelijk waarin een schoolreglement zou verschillen van het in artikel 13 lid 1 onder e Wms genoemde ouderstatuut.

Het zal duidelijk zijn dat de GMR zich niet uitspreekt over elk afzonderlijk schoolreglement maar zich bezig houdt met de door het bevoegd gezag opgestelde kaders waarbinnen op schoolniveau het schoolreglement vorm moet krijgen.

artikel 21 onder d

Dit valt uiteen in de volgende categorieën:

- verlenen van hand- en spandiensten (zoals organiseren van festiviteiten, koffiezetten, schoolmelkvoorziening, begeleiding van schoolreizen, hulp bij overblijven³);
- administratieve/technische ondersteuning (zoals tik- en kopieerwerk, bijhouden documentatiecentrum, vervaardigen/herstellen leermateriaal);
- onderwijsgevende activiteiten (zoals assisteren bij leesonderwijs, voorbereiding/aanvullend onderwijs bij handenarbeid, muziekonderwijs).

artikel 21 onder e

Bij veiligheid, welzijn en gezondheid kan gedacht worden aan:

- veiligheidsbeleid: de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen;
- regels rondom besmettelijke ziekten en de daarbij behorende protocollen
- de regels over rookvrije schoolpleinen;
- regels i.v.m. brandpreventie/calamiteiten;
- regels i.v.m. EHBO;
- internetfilters tegen porno, geweld en 'foute' (denk)beelden;
- beleid i.v.m. verkeersgevaarlijke situaties rond de school (verkeersbrigade, verkeersouders);
- pestprotocollen en mogelijkheden tot socialevaardigheidstrainingen;
- een zwemprotocol;
- een meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

Het opstellen van veiligheidsbeleid is een verplichting die voortvloeit uit artikel 4c WPO.

De GMR heeft op basis van dit artikelonderdeel een instemmingsbevoegdheid waar het gaat om het vaststellen van een klokkenluidersregeling.

artikel 21 onder f

Het gaat hier over sponsoring en reclame-uitingen binnen de school. Hierover is een sponsorconvenant 2020-2022 gesloten tussen het Ministerie van OCW, de werkgevers- en werknemersorganisaties, de ouderorganisaties, het Laks, de Consumentenbond en de Groep Educatieve Uitgeverijen. Het convenant benoemt sponsoring door bedrijven en organisaties. De definitie van de tegenprestatie die een school levert in ruil voor de geldelijke of materiële bijdrage is in een toegevoegd toetsingskader verduidelijkt. De

² Deze uitspraak is echter vernietigd door de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam. De OK was van mening dat de geschillencommissie de ondergeleding van de MR niet ontvankelijk had mogen verklaren, wegens gebrek aan belang. Zie OK 13 juli 2015, ECLI:NL:GHAMS:2015:2899.

³ Let op: voor tussenschoolse opvang gelden eigensoortige regels, los van medezeggenschap.

formulering over sponsoring en het bevorderen van een gezonde leefstijl sluiten aan op het Preventieakkoord. Zie *Kamerstukken II*, 2019–2020, 35 300 VIII, nr. 148.

artikel 21 onder g

Schoolbesturen zijn wettelijk verplicht een klachtenregeling te hebben. Een klacht over het optreden van (een lid van) het college van bestuur kan worden ingediend bij de voorzitter van de raad van toezicht. De raad van toezicht zal de klacht behandelen overeenkomstig hetgeen is verwoord in de geldende interne klachtenregeling van de school.

artikel 21 onder h

Dit is een belangrijke aangelegenheid, waarbij, vóór de beslissing te nemen wellicht een procedure gevolgd kan worden, waarbij de regeling van de gevolgen van de overdracht of fusie voor personeel, ouders en leerlingen eerst goed in kaart worden gebracht en (per geleding) aan instemming worden onderworpen. Alvorens een besluit te nemen over fusie of overdracht van de school dienen op grond van artikel 15 lid 3 Wms de ouders worden geraadpleegd.

Wanneer bij een voorgenomen fusie – ook binnen het zelfde bevoegd gezag – de wettelijk voorgeschreven fusie-effectrapportage ontbreekt kan de MR niet tot een goede afweging kan komen. Zie de uitspraken van de LCG WMS, 25 april 2012, 105281, 4 januari 2013, 105596, 28 maart 2013, 015648 en 9 juli 2013, 105783. Ook voor het overige is een zorgvuldige procedure van het grootste belang. Zie LCG WMS 1 mei 2017, 107558.

In sommige gevallen kan een besluit tot fusie niet genomen worden, waarop het bevoegd gezag besluit één van de scholen op te heffen. Zie LCG WMS 10 februari 2021, 109550.

Wanneer tijdelijk een groep bij een andere school wordt gevoegd – i.c. vanwege vervangingsproblemen tijdens een zwangerschaps- en bevallingsverlof – geldt dat niet als overdracht van een deel van de school. Zie LCG WMS, 12 januari 2023, 40628.

De vraag of ook een intentieverklaring tot fusie of overdracht ter instemming moet worden voorgelegd zou bevestigend beantwoord kunnen worden: het artikelonderdeel betreft niet alleen het besluit tot fusie of overdracht als zodanig, maar ook vaststelling of wijziging van het beleid ter zake. Een intentiebesluit is een besluit dat betrekking heeft op ‘het beleid ter zake’.

artikel 21 onder i

Dit artikelonderdeel betreft een vrij technische materie die op het volgende neerkomt. Een school heeft een nevenvestiging of dislocatie en het bestuur heeft redenen om van die nevenvestiging of dislocatie een zelfstandige school te maken. Sowieso scheelt dat in de bekostiging omdat er per school (Brinnummer) een vaste voet in de bekostiging verstrekt wordt. Om tot vorming van een zelfstandige school over te gaan moet wel aan bepaalde getalscriteria worden voldaan, waarvan de bestendigheid bovendien moet blijken uit volgens een bepaalde methode opgestelde prognoses. In artikel 84a van de Wet op het primair onderwijs worden de strenge eisen zoals neergelegd in artikel 78 van dezelfde wet genuanceerd. Daaraan is dan wel de verplichting voor het bevoegd gezag verbonden aan de MR instemming te vragen voor het verzelfstandigen van die nevenvestiging, terwijl aan de afzonderlijke personeels- en oudergeleding instemming moet worden gevraagd met de regeling van de gevolgen van deze verzelfstandiging voor respectievelijk personeel en ouders/leerlingen.

Wellicht ten overvloede: aan de nieuw gevormde school zal een eigen MR moeten worden verbonden.

artikel 22 lid 1

Dit artikel komt inhoudelijk overeen met artikel 11 lid 1 Wms.

Het betreft hier aangelegenheden die vaak ingrijpende consequenties hebben voor het personeel, de ouders en de leerlingen. Er is daarom gekozen voor een zorgvuldige procedure van besluitvorming, die optimaal recht doet aan enerzijds de verantwoordelijkheid en handelingsruimte van het bevoegd gezag en anderzijds recht doet aan de invulling van medezeggenschap van personeel, ouders en leerlingen.

Het woord 'vooraf' in de aanhef van dit artikel betekent dat de adviesaanvraag de MR bereikt vóór het bevoegd gezag een besluit neemt, en op zodanig tijdstip dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming (artikel 17 onder a Wms). Dat houdt echter niet in dat het bevoegd gezag elke handeling die zou kunnen dienen ter voorbereiding van het besluit zou moeten opschorten tot de MR een advies heeft gegeven. Zie ook de uitspraken van de LCG WMS, 15 april 2013, 105633 en 14 mei 2018, 108079.

Ook voor het overige is het goed de bepalingen van artikel 17 Wms in acht te nemen. Zie LCG WMS, 31 maart 2016, 107108; 5 juli 2017, 107643.,

De (G)MR is niet verplicht een advies uit te brengen, maar wordt daartoe 'in de gelegenheid gesteld'. Niettemin moet het bevoegd gezag niet lichtvaardig aannemen dat de (G)MR van dit recht afstand heeft gedaan. Zie LCG WMS 19 juni 2020, 109300.

Tenslotte moet hier opgemerkt worden dat het niet mogelijk is dat een geleding van de (G)MR een geschil bij de LCG WMS aanhangig maakt in verband met een bevoegdheid die aan de gehele raad is toegekend. Zie LCG WMS 14 juli 2021, 2021009175.

artikel 22 lid 1 onder a

De aangelegenheid *hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid. enz.* gaat vooraf aan het feitelijk vaststellen van de begroting van de school. In de begroting is sprake van de bestemming in 'cijfertjes', nadat eerder een aantal beleidskeuzes is gemaakt. Daarom gaat het met name bij de aangelegenheid *hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid. enz.*

Hierbij zijn in elk geval de volgende elementen aan de orde:

- een duidelijk overzicht van beschikbare gelden/inkomsten (van overheid, derden en eventuele eigen gelden) en van eerder gemaakte reserveringen;
- op welke beleidsuitgangspunten (onderwijskundig, personeels-/formatiebeleid, materieel beheer) zal de begroting worden gebaseerd;
- wat is globaal de financiële vertaling daarvan en ten behoeve van welke doelen (bijv. afschrijving inventaris, onderhoud, seniorenbeleid, nascholing, bepaalde onderwijskundige projecten, leermiddelen enz.);
- in hoeverre en waarom is er sprake van wijziging in uitgangspunten ten opzichte van voorafgaand meerjarig financieel beleid;
- wat is de verhouding tussen de bestemming personeel en materieel;
- wat is de verdeling over locaties;
- is er sprake van de noodzaak van extra of in minder mate sparen/reserveren dan in voorgaande jaren of juist van gebruikmaking van eerdere reserveringen.

Op grond van artikel 18 lid 2 onder a en b kan de raad aanspraak maken op een adequate informatievoorziening over zowel de inkomstenkant als de beoogde uitgavenkant.

De GMR ontvangt de uiteindelijk vastgestelde begroting ter informatie om desgewenst te kunnen beoordelen of de besluiten met betrekking tot 'de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid' daarmee in overeenstemming zijn.

In de jurisprudentie is *hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid* geen eenduidig begrip. Enerzijds stelt de LCG WMS vast dat het niet om kleinigheden zoals de scholing van een leerkracht gaat (LCG WMS 28 oktober 2008, 08.017), maar anderzijds vindt de commissie ook dat een post van € 30.000 die in de meerjarenbegroting is opgenomen om die reden tot de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid behoort (LCG WMS 22 augustus 2016, 107249).

artikel 22 lid 1 onder b

Bij de verdeling van de middelen over de scholen kunnen verschillende systematieken worden toegepast. Er kan voor gekozen worden dat elke school krijgt wat volgens het ministerie voor die school bedoeld is en vervolgens werd er een percentage voor het centrale gedeelte afgedragen. Ook kan gekozen worden voor een allocatiesystematiek waarbij in principe alle gelden op één plek binnenkomen en verdeeld worden over

de scholen op grond van andere criteria. Natuurlijk speelt allereerst de omvang van de school een rol, maar er kan ook gewerkt worden met vaste voeten, bepaalde voorzieningen op grond van de personeelssamenstelling o.i.d.

artikel 22 lid 1 onder c

Beëindiging van de werkzaamheden van de school houdt in een opheffing van de school zonder meer, d.w.z. zonder samenvoeging met één of meer andere scholen. Alvorens een besluit te nemen over beëindiging van de school moeten op grond van artikel 15 lid 3 Wms de ouders worden geraadpleegd. In sommige gevallen kan een besluit tot fusie niet genomen worden, waarop het bevoegd gezag besluit één van de scholen op te heffen. Zie LCG WMS 10 februari 2021, 109550.

Bij belangrijke inkrimping of uitbreiding van de werkzaamheden van de school kan gedacht worden aan het afstoten of toevoegen van een afdeling of schoolsoort aan de organisatie of het ontplooiën van contractactiviteiten.

De LCG WMS erkent dat er soms zwaarwegende omstandigheden zijn om de werkzaamheden van een school te beëindigen. Een kleine school die open werd gehouden met een beroep op de (financiële) solidariteit van de andere scholen, en te maken had met een teruglopend leerlingenaantal, een kwetsbare onderwijskwaliteit, personeelstekort en het ontbreken van aanvaardbare alternatieven kon naar het oordeel van de Commissie vanwege 'zwaarwegende omstandigheden' toch gesloten worden. LCG WMS 1 juni 2022, 2022028318. In een ander geval was stabilisering van de krimp van de school geen argument om niet tot beëindiging van de werkzaamheden over te gaan, omdat er dan structureel een financieel tekort zal blijven bestaan. Zie LCG WMS 29 augustus 2022, 30264⁴

Behalve beëindiging van de werkzaamheden van de totale school kan er ook sprake zijn van de beëindiging van de werkzaamheden van een deel van de school. Dat gebeurt bijvoorbeeld wanneer een nevenvestiging wordt opgeheven. Dit geldt niet wanneer de nevenvestiging verzelfstandigd wordt. In ieder geval kan het vergroten van de gemiddelde groeps grootte niet geïnterpreteerd worden als inkrimping van de werkzaamheden. Zie LCG WMS d.d. 14 juli 2021, 2021009175.

Wanneer tijdelijk een groep bij een andere school wordt gevoegd – i.c. vanwege vervangingsproblemen tijdens een zwangerschaps- en bevallingsverlof – geldt dat niet als beëindiging van de werkzaamheden van een deel van de school. Zie LCG WMS, 12 januari 2023, 40628.

Van het bevoegd gezag wordt verwacht dat het de MR tijdig betreft bij de besluitvorming. Zie artikel 17 aanhef en onder a Wms, en LCG WMS 5 juli 2017, 107643.

Onder het begrip belangrijke uitbreiding van de werkzaamheden van de school valt ook een toename van de werkzaamheden van de school als gevolg van de geplande toename van het aantal leerlingen. Naar het oordeel van de LCG WMS is er sprake van een belangrijke uitbreiding als het gaat om een wezenlijke, structurele of in kwantitatief opzicht aanzienlijke uitbreiding. Zie LCG WMS, 26 september 2013, 105822.

artikel 22 lid 1 onder d

Onder duurzame samenwerking met een andere instelling/een ander bevoegd gezag kan gedacht worden aan:

- de betrekkingen met een schooladviesdienst, een landelijke pedagogisch centrum, een PABO, het CITO;
- de samenwerking met cultuur-, sport- of welzijnsinstellingen;
- de samenwerking in een multifunctionele accommodatie (MFA);
- een samenwerkingsverband tussen scholen (gemeenschap van scholen);

⁴ Deze zaak is gevoegd met zaaknummer 29009 (stoppen met brugklas), waarbij de MR niet-ontvankelijk verklaard werd. In hoger beroep heeft de OK de uitspraken bevestigd (28 december 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:3696).

- samenwerkingsverbanden tussen verschillende bevoegde gezagsorganen, bijvoorbeeld in het kader van de aanpak van arbeidsmarktproblemen of de instandhouding van voorzieningen in de regio, de samenwerking in de beroepskolom, de vorming van een coöperatie of federatie.
- het afnemen van internetdiensten (zie LGC WMS 19 december 2020, 108929)

Overigens bestaat het adviesrecht ook wanneer afspraken gewijzigd worden in een samenwerkingsovereenkomst waarop in het verleden positief is geadviseerd. Zie LCG WMS 30 mei 2018, 107952.

Tenslotte constateert de LCG WMS een dat contractuele verplichting tot teruggave van het schoolgebouw geen besluit over beëindiging van een duurzame samenwerking met een andere instelling is in de zin van de Wms. LCG WMS 20 april 2022, 2022025543.

artikel 22 lid 1 onder e

Hier worden projecten en experimenten bedoeld die een ingrijpende werking zouden kunnen hebben voor het onderwijs, de organisatie en de rechtspositie, zoals een pilot ter voorbereiding van de overstap naar een volkomen ander onderwijskundig concept, of de deelname aan een landelijk project, waarvoor bijvoorbeeld tijdelijk extra personeel moet worden aangetrokken.

Het woord 'deelname' doet veronderstellen dat een bevoegd gezag of school aansluiting zoekt bij een onderwijskundig project of experiment dat buiten de eigen organisatie wordt opgestart of uitgevoerd. Een intern onderwijskundig project of experiment valt dus niet meteen onder dit artikelonderdeel. Zie ook LCG WMS 19 juni 2014, 106194.

artikel 22 lid 1 onder f

Vaststelling/wijziging van beleid met betrekking tot de organisatie van de school kan bijv. inhouden:

- wijziging belangrijke overlegstructuren (vakgroepen, middenmanagement);
- het invoeren van meerschoolse directeurs/directies;
- wijziging in de duur van de periode van basisvorming;
- verhuizing van (een deel van) de school;
- sluiting van een dependance, waarbij het in de laatste twee gevallen niet gaat om een situatie van scholenfusie;
- afstaan van een deel van de school/het schoolgebouw ten behoeve van andere scholen of doeleinden.

Verder kunnen we opmerken dat onder omstandigheden ook het formeren of opheffen van combinatiegroepen onder dit artikelonderdeel kan vallen. Zie ook LCG WMS, 28 oktober 2008, LGC WMS 08.017.

Wanneer tijdelijk een groep bij een andere school wordt gevoegd – i.c. vanwege vervangingsproblemen tijdens een zwangerschaps- en bevallingsverlof – geldt dat niet als wijziging van het organisatiebeleid van de school. Zie LCG WMS, 12 januari 2023, 40628.

artikel 22 lid 1 onder g

Dit kan bijvoorbeeld inhouden de vraag of een sollicitant die de grondslag niet onderschrijft toch benoemd kan worden en onder welke voorwaarden. Dit is een belangrijk punt omdat, wanneer hiervoor geen duidelijk beleid is geformuleerd, of de school inconsistent is in de uitvoering ervan, dit kan leiden tot een geschil voor en oordeel door het College voor de rechten van de mens.

Het is niet ondenkbaar dat dit beleid ook statutair is vastgelegd. Wijziging zal dan ook impliceren dat de statuten moeten worden aangepast. Wanneer de school uitgaat van een vereniging neemt de ledenvergadering daarin het definitieve besluit. Formeel zal die dan ook de adviesaanvraag bij de GMR moeten neerleggen.

artikel 22 lid 1 onder h

Dit is een van de weinige keren dat de MR zich uitspreekt over personen in plaats van over regelingen of over voorgenomen beleid. Onder de schoolleiding wordt in dit verband mede verstaan schoolleiding ad interim of op detacheringsbasis. Zie ook de uitspraken van de LCG WMS, 3 juli 2008, 08.011, 17 november 2009, 104268, 29 juni 2011, 104917, 12 juni 2012, 105346 en 2 juli 2015, 106794. Daarbij is dit artikelonderdeel ook van toepassing wanneer bijvoorbeeld een adjunct-directeur benoemd wordt tot directeur, of een conrector tot rector, of wanneer een benoeming voor bepaalde tijd wordt verlengd of omgezet in een benoeming voor onbepaalde tijd. Zie ook de uitspraken van de LCG WMS, 19 oktober 2009, 104227, 14 juli 2010, 104590, en 9 oktober 2017, 107800.

Van deze bevoegdheid kan geen gebruik gemaakt worden bij het vrijwillig ontslag van een lid van de schoolleiding, of als hij op eigen verzoek binnen hetzelfde bevoegd gezag bij een andere school tewerkgesteld wordt. Zie LCG WMS, 12 juni 2012, 105346. Voor de duidelijkheid: wanneer dezelfde functie onder een andere benaming wordt voortgezet is er geen sprake van ontslag. Zie LCG WMS, 14 mei 2018, 107943. Wanneer echter het lid van de schoolleiding ontslag neemt op basis van een zogeheten vaststellingsovereenkomst – hij en het bevoegd gezag spreken af dat hij onder bepaalde voorwaarden vertrekt, meestal op grond van ernstig verstoorde verhoudingen – kan niet gezegd worden dat er sprake is van vrijwillig ontslag, en geldt ook de adviesbevoegdheid van de raad. Zie LCG WMS, 19 augustus 2013, 105768. Voor een besluit van het bevoegd gezag tot schorsing – en dat is ook meestal tegen de wil van de betrokken directeur – hoeft de raad echter niet in gelegenheid gesteld te worden een advies uit te brengen: het is noch benoeming noch ontslag. Zie LCG WMS 9 juni 2017, 107696.

Het 'vrijstellen van werkzaamheden' van een lid van de schoolleiding kan echter leiden tot het ogenschijnlijk vrijwillig, maar feitelijk onvrijwillig vertrek van de betrokkene. *De facto* is er dan plaats van een ontheffing uit de functie, en heeft de MR over een dergelijk besluit een adviesrecht. Zie LCG WMS 13 maart 2020, 109067 en 23 december 2021, 2021018151.

Wanneer er goede redenen zijn om een bepaalde persoon op een directiepost te benoemen en daarom het bevoegd gezag niet voornemens is een sollicitatieronde te openen is het toch verplicht de raad om een advies te vragen, in elk geval over de randvoorwaarden waaronder de benoeming plaats zou moeten/kunnen vinden. Zie ook LCG WMS, 5 november 2010, 104525 (benoeming boventallig lid van de algemene directie tot directeur van een school).

De adviesbevoegdheid van de MR met betrekking tot aanstelling of ontslag van de schoolleiding levert echter nog al eens problemen op. Vaak wordt er voor gekozen een sollicitatiecommissie in te stellen. Deze commissie komt met een voorstel voor het bevoegd gezag, en vervolgens neemt het bevoegd gezag dat voorstel over – of niet.

Om met het laatste te beginnen: wanneer het bevoegd gezag besluit niet te benoemen of te ontslaan heeft de MR geen bevoegdheid ten aanzien van dat besluit. Er wordt niemand benoemd, en er wordt niemand ontslagen. Zie ook LCG WMS, 29 juni 2011, 104917.

Verder kan een negatief advies van de MR niet gestoeld zijn op criteria die niet genoemd zijn in het in goed overleg opgestelde profiel voor het te benoemen lid van de schoolleiding. Zie LCG WMS 30 juni 2021, 2021002080.

Soms heeft de MR een eigen idee over een kandidaat. Wanneer die zich niet meldt hoeft het bevoegd gezag in zijn overwegingen deze 'kandidaat' niet mee te nemen. Zie LCG WMS 23 maart 2022, 2022015859.

Bij het werk van de sollicitatiecommissie is vaak de MR op een of andere manier betrokken. Zie ook bijlage XII behorende bij de CAO PO over de sollicitatiecode. Soms neemt iemand uit de MR zitting in de commissie, soms neemt iemand op voordracht van de MR zitting. Het is belangrijk de status van de betrokkene en zijn contacten met (de rest van) de MR dan goed af te spreken. De meest zuivere route is in elk geval dat de MR pas een adviesbevoegdheid heeft nadat de sollicitatiecommissie een kandidaat heeft voorgedragen en het bevoegd gezag een concreet voorstel tot benoeming heeft gedaan. Tijdens de sollicitatieprocedure dient de raad zich dan ook te onthouden van bemoeienis hiermee. De leden van de

commissie zitten er – ook als zij vanuit, namens of op voordracht van de MR benoemd zijn – zonder last of ruggenspraak. Zie ook LCG WMS 13 oktober 2008, 08.019, LCG WMS 12 juni 2012, 105346 en LCG WMS 22 mei 2019, 108719.

artikel 22 lid 1 onder h1

Bij de aanstelling (benoeming) en het ontslag van leden van het bestuur betreft het, volgens de antwoorden van de minister op vragen vanuit de Eerste Kamer, uitvoerende bestuursleden, los van de vraag of zij bezoldiging ontvangen. Het ligt voor de hand dat de adviesaanvraag afkomstig is van het orgaan dat deze bestuurders benoemt, als regel het toezichthoudend orgaan.

Verder lijkt het aannemelijk dat de reeds ontwikkelde jurisprudentie met betrekking tot aanstelling en ontslag van leden van de schoolleiding van overeenkomstige toepassing is (zie de toelichting op artikel 22 onder h).

artikel 22 lid 1 onder i

De mate waarin men concreet moet worden bij het beschrijven van de taakverdeling binnen het bovenschools management is niet geheel vast te stellen. Eerder moet gedacht worden aan een verdeling van de portefeuilles (onderwijs, personeel, materieel). Voor het woord managementstatuut worden binnen diverse organisaties ook andere benamingen gebruikt, zoals directiestatuut, managementreglement e.d. Als dit zo is, is het verstandig de terminologie door dit document heen en ook in andere documenten consistent te hanteren.

Dit artikelonderdeel is ook van toepassing wanneer bijvoorbeeld een adjunct-directeur benoemd wordt tot directeur, of een conrector tot rector, terwijl de post die de betrokkene verlaat niet meer wordt ingevuld. Het kan niet anders of de taakverdeling tussen de leden van de schoolleiding verandert daardoor. Zie ook LCG WMS, 19 oktober 2009, 104227.

artikel 22 lid 1 onder j

Het kan hierbij gaan om al of niet open toelating van leerlingen en de wijze waarop ouders daarover worden geïnformeerd. Denk ook aan toelating van kinderen met het syndroom van Down in het reguliere basisonderwijs. In dat laatste geval is er nauwe samenhang met het ondersteuningsprofiel van de school. Ook het vaststellen van een protocol time-out, schorsen, verwijderen en onaanvaardbaar gedrag ouders valt onder dit adviesrecht.

artikel 22 lid 1 onder k

Een paar voorbeelden van onderwerpen:

- met welke opleidingsinstellingen wordt samengewerkt?
- hoeveel studenten worden tegelijk in de school toegelaten?
- tot wanneer is een beginnende docent vrijgesteld van het begeleiden van studenten?
- wordt er gekozen voor één aanspreekpunt voor de opleidingsinstellingen?
- wordt er iemand intern geschoold tot studentenbegeleider, of wordt daartoe zelfs een functie in het leven geroepen?

artikel 22 lid 1 onder l

Het gaat hier om de vrije ruimte, naast de centraal vastgestelde zomervakantie, kerstvakantie en meivakantie, om een eigen invulling te geven aan de andere schoolvakanties, met dien verstande dat tevens rekening kan worden gehouden met een afstemming op lokaal/regionaal niveau.

Let wel: de vakantieregeling is die voor de leerlingen. De verlofregeling wordt geregeld bij de instemmingsrechten voor de personeelsgeleding. Zie ook de uitspraak van de Commissie Geschillen Medezeggenschap (MBO), 17 augustus 2010, 104535.

artikel 22 lid 1 onder m

De centrale dienst is geregeld in artikel 68 WPO. In een centrale dienst kunnen gezamenlijk die werkzaamheden worden ondergebracht die niet behoren tot de kerntaken van de school, dit zijn de niet-lesgevendende taken. Dit betekent in de praktijk dat de taken behorend bij het onderwijsondersteunend personeel, met name de administratie en de schoonmaak, zich lenen voor bundeling in een centrale dienst. De wettelijke regeling voor de centrale diensten omvat het volgende:

- een of meer schoolbesturen richten een centrale dienst op ten behoeve van meerdere samenwerkende scholen;
- de centrale dienst vormt een zelfstandige rechtspersoon;
- er komt een specifieke taakomschrijving voor de centrale dienst, waarbij het uitgangspunt is dat de dienst, op niet-commerciële basis niet-lesgevendende taken voor de scholen verricht;
- het bestaan van de rechtspersoon wordt aan de minister gemeld.

De praktische waarde van dit artikelonderdeel is gering. Voorheen had het betrekking op de oprichting van de administratiekantoren, waar de financiële administratie van de scholen en de salarisadministratie werden verzorgd. Die kantoren zijn nagenoeg allemaal verzelfstandigd en werken op commerciële basis.

artikel 22 lid 1 onder n

Nieuwbouw is een lastig traject omdat met name de gemeente een belangrijke rol daarbij speelt en bepaalde cruciale besluiten neemt. Het bevoegd gezag kan natuurlijk bij de gemeente de voorkeuren en ideeën neerleggen, maar de MR gaat niet over de besluiten van de gemeente. Ook wanneer de MR een (ongevraagd) advies over nieuwbouw geeft terwijl de onderhandelingen met de gemeente nog gaande zijn kan het bevoegd gezag daar niet zo veel mee. Zie LCG WMS 1 juni 2022, 2022028480. Sowieso is het niet de taak van de GMR om zelf met de gemeente in contact te treden. Zie OK 17 april 2012, zaaknr. 200.090.839/01.

artikel 22 lid 1 onder p

Artikel 45 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs luidt als volgt:

Het bevoegd gezag van een basisschool draagt op daarvoor met ouders afgesproken dagen, zorg voor de organisatie van kinderopvang in de zin van de Wet kinderopvang, voor leerlingen, op doordeweekse niet-schooldagen, niet zijnde algemeen erkende feestdagen en op schooldagen gedurende de voor- en naschoolse periode, tussen 07:30 uur en 18:30 uur, indien een of meer ouders hierom verzoeken. De kosten die uit de opvang als bedoeld in de eerste volzin voortvloeien, komen voor rekening van de ouders.

Een besluit als hier bedoeld wordt niet genomen dan na raadpleging van de ouders (artikel 15 lid 3 Wms). De wet schrijft niet voor wie de ouders moet raadplegen, hoe dat moet gebeuren en welk gewicht de opbrengst van die raadpleging in de schaal legt. Hierover zullen het bevoegd gezag en de MR dus goede schriftelijke afspraken over moeten maken, en ook in de communicatie met de ouders over deze raadpleging moet volstrekte helderheid geschapen worden, met name over degenen die gerechtigd zijn te reageren (beide ouders, ex-partners, nieuwe partners e.d.), een mogelijke minimumpercentage van de respons, en wat het bevoegd gezag en/of de MR met de uitslag van de raadpleging doen.

Artikel 22 lid 1 onder q

Voor zover het de leden van het bestuur betreft gaat het, blijkens de antwoorden van de minister op vragen vanuit de Eerste Kamer, om uitvoerende bestuursleden, los van de vraag of zij bezoldiging ontvangen.

artikel 22 lid 1 onder r

Een schoolondersteuningsprofiel is een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

artikel 22 lid 2

De Wms stelt aan de adviesaanvraag in artikel 17 een aantal eisen. Het zijn de vier eisen die in dit artikellid zijn opgenomen.

artikel 22a lid 1

Deze bevoegdheid is niet opgenomen in de Wms, maar in artikel 17a lid 2 WPO. Het geldt alleen wanneer het intern toezicht is toebedeeld aan een raad van toezicht. Wanneer er sprake is van een zogeheten one-tier-model (het bestuur bestaat uit een uitvoerend en een niet-uitvoerend deel geldt dit voordrachtsrecht niet voor het toezichthoudend (niet-uitvoerend) deel van het bestuur.

Als van dit voordrachtsrecht geen gebruik wordt gemaakt kan de MR dat niet uitleggen als een tekortschieten van de raad van toezicht. Zie LCG WMS 23 september 2021, 2021002113.

artikel 22a lid 2

Deze verplichting is niet opgenomen in de Wms, maar in de sectorwetten (artikel 17c lid 3 WPO). Het ligt voor de hand dat dit overleg niet zozeer een onderhandeling is, maar meer gericht is op informatie-uitwisseling. Daarmee wordt bewerkstelligd dat het toezichthoudend orgaan zijn informatie over het reilen en zeilen van de school uit meer bronnen kan verzamelen dan alleen die het bestuur het ter beschikking stelt.

Het initiatief ligt in beginsel bij de toezichthouders. Zie LCG WMS 23 september 2021, 2021002113.

artikel 22a lid 3

Dit artikellid is in de Wms terug te vinden in artikel 8a

artikel 23

Dit artikel komt inhoudelijk overeen met artikel 12 van de Wms.

Voor de duidelijkheid wordt hier opgemerkt dat bezoldigde bestuurders *in het kader van de Wms* niet tot het personeel gerekend worden. Zie ook LCG WMS, 30 november 2009, 104240.

artikel 23 onder a

Omdat de aangelegenheden waarnaar hier verwezen wordt ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor het personeel is in de wet vastgelegd dat voor de regeling van de gevolgen van deze besluiten de personeelsgeleding een instemmingsbevoegdheid heeft. Het ligt voor de hand dat het bevoegd gezag een plan over die onderwerpen aanbiedt inclusief een voorstel voor de regeling van de gevolgen daarvan voor het personeel.

Het kan gebeuren dat de regeling van de gevolgen van het besluit voor het personeel nog niet geheel bekend is of kan zijn op het moment van de adviesaanvraag. Dan kan volstaan worden met een globale aanduiding van de gevolgen en de regeling die het bevoegd gezag voor ogen staat. Zie LCG WMS 10 juni 2013, 105764.

Wanneer van een besluit geen gevolgen voor het personeel zijn te verwachten is het onthouden van de instemming naar het oordeel van de LCG WMS onredelijk. Zie LCG WMS 7 augustus 2020, 109297.

artikel 23 onder b

De samenstelling van de formatie wordt jaarlijks ten behoeve van het volgende schooljaar voor 1 mei opgesteld en hierin is beschreven, op welke wijze de gelden beschikbaar voor formatie worden besteed. De mate waarin het formatieplan allerlei details bevat kan verschillen. In het algemeen komt er wel in naar voren hoeveel fte's worden uitgegeven aan respectievelijk directie, onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel. De mate van detaillering van het formatieplan in zijn uitsplitsing naar scholen kan verschillen. Duidelijk is dat waar de directie van de afzonderlijke scholen zeggenschap hebben over hun eigen formatie de GMR daarover niets kan zeggen. De GMR bespreekt alleen die aspecten van de formatie waarover op bovenschools niveau beslist wordt.

Het formatieplan hangt logischerwijze samen met andere plannen en beleidsonderdelen. De samenhang met het taakbeleid is evident, zo zelfs dat wanneer in het formatieplan een wijziging in het taakbeleid is verwerkt, terwijl aan die wijziging geen instemming is verleend door de personeelsgeleding van de MR, later terecht de instemming aan het formatieplan wordt onthouden. Zie LCG WMS 15 juli 2014, 106249. Iets dergelijks geldt wanneer het schoolondersteuningsprofiel en het schoolplan niet met inachtneming van de voorschriften voor medezeggenschap zijn gewijzigd, maar de consequenties daarvan wel in het formatieplan worden meegenomen. Zie de LCG WMS 13 november 2017, 107810. Omgekeerd is het echter niet zo dat de PMR door onthouding van instemming met het formatieplan een wijziging in het taakbeleid kan afdwingen, of andere eisen over bijvoorbeeld de procedure voor de totstandkoming van het volgende formatieplan of het laten uitvoeren van een benchmark kracht kan bijzetten. Zie LCG WMS 2 december 2015, 106981, 15 december 2015, 107013 en 14 december 2022, 35905.

artikel 23 onder c

Hierbij kan gedacht worden aan cursussen, trainingen, conferenties.

Overigens ook worden aan andere vormen van deskundigheidsbevordering, zoals intervisie.

Zie verder hoofdstuk 9 CAO PO 2022-2023.

artikel 23 onder d

Een werkreglement wordt ook vaak een werkinstructie genoemd. Elementen daarin kunnen zijn:

- orde en toezicht;
- dagelijkse gang van zaken;
- vaststellen van tijden van aanwezigheid op school;
- klassenavonden;
- corvee;
- pleinwacht/pauze;
- wijze dag/weekopening en sluiting.

In het algemeen wordt een werkreglement slechts voor het OOP opgesteld.

Sommige scholen of groepen scholen verspreiden onder het personeel een zogeheten personeelsboekje. Afhankelijk van de inhoud kan dat ook worden aangemerkt als werkreglement. Zie ook LCG WMS, 2 juli 2008, 08.004.

artikel 23 onder e

Hoewel de cao een uitvoerige verlofregeling geeft kan het zijn dat het bevoegd gezag daarnaast nog een eigen verlofregeling wil instellen. Daar zal bijvoorbeeld in kunnen staan in welke periode opname wel of niet is toegestaan, en welke procedure het personeelslid moet volgen om hiervan gebruik te maken.

Let wel: een verlofregeling voor het personeel is niet hetzelfde als de vakantieregeling voor de leerlingen.

artikel 23 onder f

Op grond van de Arbeidstijdenwet is deze aangelegenheid in de Wms opgenomen. Onder deze aangelegenheid wordt bijvoorbeeld verstaan, openingstijden van de school, de tijden waarop (onderscheiden) personeel(scategorieën) (in de school) kan (kunnen) worden ingezet voor het verrichten van werkzaamheden, en pauzetijden.

artikel 23 onder g

De toekenning van salarissen is meestal geregeld in de cao. Daar staat genoemd op welk salaris iemand aanspraak kan maken bijvoorbeeld bij indiensttreding. Toelagen zijn (tijdelijke) ophogingen van het salaris, al dan niet pensioendragend, in verband met bijvoorbeeld de uitvoering van extra taken gedurende een bepaalde tijd – wel te onderscheiden van prestatiebeloning! – of schaarste op de arbeidsmarkt. Zie ook LCG WMS, 8 juni 2010, 104469.

Het onderscheid tussen toekenning van een toelage als *beleid* of als *ad hoc* beslissing is echter flinterdun. Zie ook LCG WMS, 7 december 2010, 104642

Gratificaties zijn eenmalige betalingen, meestal in verband met een jubileum: een rond aantal jaren in dienst van de werkgever en diens rechtsvoorgangers, een huwelijksjubileum o.i.d.

artikel 23 onder h

Hierbij valt te denken aan:

- het geven van vakonderwijs door vakleerkrachten of door groepsleerkrachten;
- wijze van inzet leraren bij buitenschoolse activiteiten;
- de mate waarin wordt gekozen voor maximale omvang van de lesgevende taak, mede in verband met het omgaan met de normjaartaak (binnen de marges die de cao aangeeft);
- de keuze welke niet-lesgevende taken in mindering worden gebracht op de maximale omvang van de lesgevende taak.

Taakbeleid is echter ook een onderdeel van cao-bepalingen. Dat kan tot spanningen leiden. Zie ook LCG WMS, 25 maart 2010, 104437.

Voor de relatie tussen taakbeleid en financiën, zie LCG WMS, 11 juni 2015, 106695.

Zie ook hierboven de toelichting op artikel 23 onder b.

artikel 23 onder i

Bij personeelsbeoordeling gaat het om de wijze waarop 'gemeten' wordt hoe men zijn werk doet. Dit vergt een goede doordenking van de relatie tussen functiebeschrijvingen, competenties en beoordeling. Zie de bepalingen in de cao's en de daaraan verbonden instemmingsrechten van de (G)MR.

Voor functiebeloning als zodanig is er niet veel keus: bij een bepaalde functie hoort een beschrijving, en op basis van de beschrijving wordt met behulp van FUWA-PO een waardering vastgesteld, die maatgevend is voor de functiebeloning.

Functiedifferentiatie betekent dat er van bepaalde functies verschillende varianten bestaan. Uit de beschrijvingen wordt zichtbaar wanneer men voor welke variant in aanmerking komt. Zo kunnen er reeksen gemaakt worden van docentfuncties (LB-LC-LD), administratieve functies, en onderwijsassisterende functies. In het functiebouwwerk van de school of organisatie wordt duidelijk welke functies binnen (het betreffende deel van) de organisatie 'beschikbaar' zijn.

Daarbij is het van belang dat in de presentatie van het beleid met betrekking tot beoordeling melding gemaakt wordt van de aspecten van het functioneren die aan de beoordeling worden onderworpen, de instrumenten waarmee kennis over die aspecten door de leidinggevende verworven wordt, en wat bij de beoordeling het onderlinge gewicht is van de informatie die met behulp van de voorgestelde instrumenten verzameld is. Zie ook LCG WMS, 6 mei 2008, 08.001.

artikel 23 onder j

Het gaat hier om het beleid ten aanzien van de overdracht van bekostiging naar andere instellingen, die bijvoorbeeld een deel van de leerlingenzorg voor hun rekening nemen. Dit kan gevolgen hebben in de personele en formatieve sfeer. Of deze overdracht plaatsvindt zal blijken uit de begroting en het financiële jaarverslag. De ervaring leert dat overdrachten als deze niet dikwijls plaatsvinden.

Artikel 23 onder k

Artikel 12 lid 1 onder k Wms is gelijklopend aan de betreffende bepaling uit de Wet op de Ondernemingsraden (artikel 27 lid 1 onder d WOR). Uit de wetsgeschiedenis bij die wet blijkt dat instemming van de ondernemingsraad met betrekking tot regelingen op arbo-gebied alleen vereist is indien de daarop betrekking hebbende wetten en besluiten (arbo-wet, arbo-besluiten, arbo-regelingen) de ondernemer nog enige invullingsruimte laten. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als er een keuze voor een bepaalde arbodienst wordt gemaakt. De minister van Sociale Zaken heeft ook uitdrukkelijk gezegd dat de aanwijzing van een arbodienst onder het instemmingsrecht van artikel 27 lid 1 onder d WOR valt.

Een van de zaken waarbij beleidsruimte is gelaten voor het bevoegd gezag betreft de keuze van de arbodienst waarbij het is aangesloten. Een contract met een arbodienst heeft meestal een beperkte looptijd. Daarna heeft het bevoegd gezag opnieuw de keuze, hetzij om met dezelfde arbodienst verder te gaan, hetzij een andere te kiezen. Om die reden valt het besluit om het contract met de arbodienst (onder dezelfde voorwaarden) te verlengen onder de aangelegenheid van artikel 12 lid 1 onder k Wms. Zie verder LCG WMS, 19 mei 2010, 104485. Zie ook de toelichting bij artikel 21 onder e.

artikel 23 onder m

De Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Uitvoeringswet AVG verplichten de houder van een registratie van persoonsgegevens te regelen wie toegang heeft tot bepaalde gegevens, wie gegevens mag invoeren of muteren, hoe gegevens zijn opgeslagen e.d. Ook kan geregeld worden onder welke omstandigheden gegevens (onverplicht) aan derden ter beschikking kunnen worden gesteld. Hierbij kan worden opgemerkt dat de wetgever hoge eisen stelt aan de systemen die bij registraties gebruikt worden, ook als de gegevens via 'the cloud' bewaard worden. Datalekken is dan zeer wel mogelijk als de beveiliging van dit soort systemen ontoereikend is. De houder van de registratie, i.c. het bevoegd gezag kan dan worden aangesproken op mogelijke schade, of beboet worden. Een concept privacyreglement voor de verwerking van de gegevens van het personeel dient dus ter instemming worden voorgelegd aan de personeelsgeleding.

artikel 23 onder n

Het kan nodig geacht worden aanwezigheid te controleren door bijvoorbeeld een pasjessysteem. Daarnaast gaat dit item ook over de controle over de websites die vanaf de werkplek worden bekeken, de mails die worden verstuurd, de telefoongesprekken die worden gevoerd e.d. De vaststelling of wijziging van een elektronische informatie- en communicatiemiddelen (EIC)-regeling voor personeel, waarin ook afspraken rond *social media* zijn opgenomen, valt onder dit artikelonderdeel.

artikel 23 onder o

Hier is de vraag aan de orde welke eisen, los van de grondslag van de school bijvoorbeeld aan sollicitanten worden gesteld (orthopedagogische diploma's, bereidheid tot bepaalde nascholing, aantoonbare attitude voor het onderwijskundige concept van de school e.d.). Voor zover de eisen wel verband houden met de grondslag is er sprake van een adviesrecht voor de hele raad.

artikel 23 onder p

De cao bevat dikwijls nog heel wat bevoegdheden voor de P(G)MR. Dat varieert van het beleid met betrekking tot beginnende leerkrachten tot de mogelijkheden voor een directeur om de kosten voor zijn certificering vergoed te krijgen.

artikel 23 onder q

Dit wordt geregeld in het medezeggenschapsstatuut. De cao's bevatten bepalingen over faciliteiten voor de personeelsleden in medezeggenschapsorganen en aan medezeggenschapsorganen: artikel 13.3 en bijlage A 11 CAO PO 2022.

artikel 24

Dit artikel komt inhoudelijk overeen met artikel 13 van de Wms.

artikel 24 onder a

Aangezien de aangelegenheden waarnaar hier verwezen wordt ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor ouders en leerlingen is in de wet vastgelegd dat voor de regeling van de gevolgen van deze besluiten de oudergeleding een instemmingsbevoegdheid heeft. Het ligt voor de hand dat het bevoegd gezag een plan

over die onderwerpen aanbiedt inclusief een voorstel voor de regeling van de gevolgen daarvan voor ouders en leerlingen.

Het kan gebeuren dat de regeling van de gevolgen van het besluit voor ouders en leerlingen nog niet geheel bekend is of kan zijn op het moment van de adviesaanvraag. Dan kan volstaan worden met een globale aanduiding van de gevolgen en de regeling die het bevoegd gezag voor ogen staat. Zie LCG WMS 10 juni 2013, 105764.

Wanneer van een besluit geen gevolgen voor ouders en leerlingen zijn te verwachten is het onthouden van de instemming naar het oordeel van de LCG WMS onredelijk. Zie LCG WMS 7 augustus 2020, 109297.

artikel 24 onder b

Vaak zal het hier gaan om de verandering van de grondslag van de vereniging of stichting, waarvan de school uitgaat. Omdat het dan een statutenwijziging betreft van de rechtspersoon heeft uiteindelijk de ledenvergadering – bij een vereniging – of het stichtingsbestuur het laatste woord.

Overigens is het op grond van artikel 15 lid 3 Wms verplicht dat de ouders worden geraadpleegd vóór een besluit genomen wordt over verandering van de grondslag van de school.

artikel 24 onder c

Het betreft hier de hoogte en de bestemming van de ouderbijdragen, die zonder een wettelijke verplichting daartoe, tot de financiële inkomsten van de school behoren.

Let op: het gaat hier om de bedragen die gevraagd worden *nadat* de leerling is toegelaten, en dus niet om de bedragen die gevraagd worden om überhaupt toelating mogelijk te maken. Zie ook LCG WMS, 7 december 2009, 104276. Toelating tot een door de overheid bekostigde school voor funderend onderwijs mag niet afhankelijk worden gesteld van een ouderbijdrage. Ook deelname aan buitencurriculaire activiteiten waarvoor een vrijwillige bijdrage is gevraagd mag niet afhankelijk zijn van het betalen van die bijdrage.

Wanneer er sprake is van een ander orgaan dat belast is met de inning van de hier bedoelde ouderbijdragen kan een competentiestrijd ontstaan over de bevoegdheid van de oudergeleding van de (G)MR in dezen. Het verdient dus aanbeveling goede afspraken hierover te maken met een oudercommissie of oudervereniging die de bijdragen int. Zie LCG WMS, 23 april 2015, 106681.

artikel 24 onder d

Te denken valt aan beleid inzake:

- het schoolzwemmen;
- het (tegen betaling) verstrekken van maaltijden of melk tijdens de lunchpauze;
- leerlingenbibliotheek;
- collectief inkopen en uitgeven materieel (gymkleding, collectief lidmaatschap openbare bibliotheek);
- vervoer van leerlingen.

Van voorzieningen ten behoeve van de leerlingen is alleen sprake als de voorziening uitsluitend of nagenoeg uitsluitend van belang is voor de leerlingen (en hun ouders), terwijl daarvan geen sprake is als de voorziening rechtstreeks verband houdt met (de uitvoering van) het onderwijsprogramma. Concreet: een handvaardigheidlokaal in het primair onderwijs is geen voorziening voor leerlingen maar een overblijflokaal wel. Zie ook LCG WMS, 12 juni 2008, 08.016.

artikel 24 onder e

Een leerlingenstatuut kan regels bevatten met betrekking tot bijvoorbeeld:

- bescherming van de privacy van de leerling;
- de orde binnen de school;
- regels over gedrag en uiterlijk;
- kledingvoorschriften;

- rapportage;
- het opgeven van huiswerk;
- bevordering;
- afspraken hoe om te gaan met smartphones, *social media*, messen
- leerlingenparticipatie.

Overigens komt een leerlingenstatuut in het primair onderwijs weinig voor. Bovenstaande regels zijn meestal te vinden in de schoolgids.

artikel 24 onder f

Met tussenschoolse opvang wordt de opvang tijdens de lunchpauze bedoeld. Omdat men niet *a priori* van het personeel kan vragen tijdens de lunch van de kinderen in het klaslokaal te zijn, moet er iets geregeld worden met ouders of andere vrijwilligers, of betaalde opvangkrachten. Vragen die dan spelen zijn:

- wie begeleidt de kinderen tijdens de maaltijd?
- vinden we dat meer dan de voorgeschreven 50 % van de begeleiders geschoold moeten worden/zijn, en hoe?
- worden ook maaltijden verstrekt aan de kinderen?
- hoe wordt toezicht op het schoolplein geregeld?
- wat zijn de kosten voor de ouders?

artikel 24 onder g

De Wms – en ook dit reglement – spreekt over de aangelegenheid ‘vaststelling van de schoolgids’ en noemt daarbij geen beperking. Op grond van LCG WMS, 1 april 2009, 104011 moet het bevoegd gezag een volledig voorstel met betrekking tot de schoolgids ter instemming aan de oudergeleding van de MR voorleggen en kan het niet volstaan met een opsomming van de onderwerpen die er in ter sprake zullen komen. In de praktijk zal de directeur een exemplaar van het lopende jaar overhandigen en daarin aangeven welke teksten hij in de schoolgids voor het komende cursusjaar wil veranderen, en hoe. Uit het feit dat instemming wordt verleend aan de schoolgids mag het bevoegd gezag niet afleiden dat daarmee ook instemming wordt verleend aan het daarin genoemde beleid. Omgekeerd mag uit het feit dat bepaalde zaken ter informatie van ouders en leerlingen worden opgenomen in de schoolgids niet worden afgeleid dat het beleid ten aanzien van die zaken als zodanig wordt vastgesteld in de schoolgids. Daarvoor zijn aparte besluiten noodzakelijk. Zie de uitspraken van de LCG WMS, 12 juni 2014, 106171 en 14 juli 2021, 2021009175. Sommige onderwerpen dienen dus eerst voor advies of instemming te zijn voorgelegd aan de (G)MR voordat deze in de schoolgids kunnen worden opgenomen.

artikel 24 onder h

Bij dit onderwerp komen ter sprake zaken als:

- aanvangs- en eindtijden van de school;
- onderscheid lagere en hogere groepen;
- eventueel vierdagenrooster voor bepaalde groepen;
- de verdeling van de onderwijstijd over het jaar (margedagen e.d.).

Een besluit als hier bedoeld wordt niet genomen dan na raadpleging van de ouders (artikel 15 lid 3 Wms). De wet schrijft niet voor wie de ouders moet raadplegen, hoe dat moet gebeuren en welk gewicht de opbrengst van die raadpleging in de schaal legt. Hierover zullen het bevoegd gezag en de MR dus schriftelijke afspraken over moeten maken, en ook in de communicatie met de ouders over deze raadpleging moet volstrekte helderheid geschapen worden, met name over wat bevoegd gezag en/of MR met de uitslag van de raadpleging doen.

Tussen het besluit de schooltijden te wijzigen en de uitvoering daarvan moet genoeg tijd zitten om ouders in de gelegenheid te stellen hun organisatie binnen het gezin daarop aan te passen. Drie à vier maanden is te kort, gelet op wachtlijsten bij BSO-organisaties. Zie Landelijke Klachtencommissie 29 september 2020, 109314.

artikel 24 onder i

De Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Uitvoeringswet AVG verplichten de houder van een registratie van persoonsgegevens te regelen wie toegang heeft tot bepaalde gegevens, wie gegevens mag invoeren of muteren, hoe gegevens zijn opgeslagen e.d. Ook kan geregeld worden onder welke omstandigheden gegevens (onverplicht) aan derden ter beschikking kunnen worden gesteld.

Hierbij kan worden opgemerkt dat de wetgever hoge eisen stelt aan de systemen die bij registraties gebruikt worden, ook als de gegevens via 'the cloud' bewaard worden. Datalekken is dan zeer wel mogelijk als de beveiliging van dit soort systemen ontoereikend is. De houder van de registratie, i.c. het bevoegd gezag kan dan worden aangesproken op mogelijke schade, of beboet worden.

Een concept privacyreglement voor de verwerking van de gegevens van ouders en leerlingen dient dus ter instemming worden voorgelegd aan de oudergeleding.

artikel 24 onder j

Te denken valt aan het beleid met betrekking tot excursies, sportdagen, schoolreisjes en -kampen e.d. Zie ook de toelichting op artikel 24 onder h. Voor- en naschoolse opvang is echter geen buitenschoolse activiteit in de zin van dit artikelonderdeel. Zie LCG WMS, 2 oktober 2017, 107896. Let op: de oudergeleding wordt niet belast met de vraag naar de bestemming van een excursie of schoolkamp – dat is uitvoering – maar wel met de vraag of die plaatsvinden en zo ja, onder welke condities.

artikel 24 onder k

Denk aan schoolkrant, nieuwsbrieven, ouderavonden, tien-minutengesprekken, een intranetomgeving e.d. Overigens hoeft die informatie niet alleen de eigen school te betreffen, maar kan zij ook betrekking hebben op bijvoorbeeld voorlichting vanuit het vervolgonderwijs. Zie ook LCG WMS, 4 juni 2010, 104466. Wanneer de OMR het niet eens is met de inhoud van de informatie die het bevoegd gezag aan de ouders verstrekt valt het niet onder dit artikelonderdeel: het gaat hier om het *beleid* met betrekking tot de informatie-uitwisseling. Zie LCG WMS 26 oktober 2021, 2021010726.

artikel 25 onder b

De GMR is niet de plaats om te spreken over (het functioneren van) individuen. Vooral het beleid moet ter sprake komen.

artikel 25 onder d

Wanneer er meerdere scholen onder één bevoegd gezag staan is de instelling van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) verplicht. Om te bepalen welke medezeggenschapsorgaan bevoegd is een bepaalde aangelegenheid te bespreken kan eenvoudig de regel gevolgd worden: medezeggenschap volgt zeggenschap. De zaken die op het niveau van de vereniging of stichting worden besloten en van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of een meerderheid van de scholen, worden dus door de GMR besproken. De zaken die door de individuele schooldirectie kunnen worden besloten worden door de MR besproken. Dat kan betekenen dat sommige zaken op twee niveaus aan de orde komen. Bijvoorbeeld: centraal wordt besproken binnen welke kaders beloningsbeleid kan worden vormgegeven, maar de directies van de scholen zijn bevoegd daar eigen accenten in te leggen op schoolniveau. De kaders worden dan in de GMR besproken, de schoolspecifieke invulling is onderwerp van bespreking in de MR. Dat kan betekenen dat de MR ten aanzien van een bepaald beleidsvoornemen niet de bevoegdheid kan uitoefenen die hij op grond van de wet dacht te hebben. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de sluiting van een school past binnen het met de GMR afgesproken beleid. Het negatieve advies van de MR leidt dan niet tot een ander besluit van het bevoegd gezag met betrekking tot de school dien het betreft. Zie LCG WMS, 18 juli 2017, 107756. Ook bij de verhouding tussen een bestuursformatieplan en een formatieplan op schoolniveau kan dit een rol spelen. Zie LCG WMS 24 december 2021, 2021016996.

Mutatis mutandis geldt deze redenering ook voor een MR met deelraden. Zie LCG WMS 9 december 2022, 29569.

Op deze regel is echter een uitzondering mogelijk wanneer bepaalde besluiten krachtens een bevoegdheidsverdeling centraal moeten worden genomen, maar zij betrekking hebben op slechts één of een minderheid van de scholen onder het bevoegd gezag. Zie de uitspraken van de LCG WMS, 3 juli 2007, G749, 2 oktober 2009, 104139 en 7 december 2009, 104312. Zie ook de toelichting voorafgaand aan de artikelen 21 tot en met 24.

Zie verder voor de uitleg van de term 'gemeenschappelijk belang' LCG WMS, 26 oktober 2015, 106913.

artikel 25 onder e

Het gaat hier om een meer of minder subtiële vorm van misbruik van de bevoegdheden. Bijvoorbeeld: de oudergeleding onthoudt haar instemming aan de schoolgids, omdat daar in staat dat juffrouw X groep Y krijgt, terwijl men haar ongeschikt vindt voor die groep. Daarmee treedt de oudergeleding in de bevoegdheden van de directie.

artikel 26 lid 3

Bij spoedeisende gevallen moet gedacht worden aan de situatie waarin de opschortende werking van de vakantie in combinatie met de van het medezeggenschapsstatuut genoemde termijnen een tijdige tenuitvoerlegging van het voorgenomen besluit frustrereert, of wanneer om aanspraak te maken op een bepaalde tegemoetkoming een deadline gehaald moet worden. Het bevoegd gezag kan dit lid niet invoeren om een verwijtbaar uitstel van een verzoek om advies of instemming ongedaan te maken. Zie ook LCG WMS, 31 maart 2016, 107108.

Voor de termijnen van artikel 26 geldt krachtens lid 4 een opschortende werking van de schoolvakanties. Voor alle duidelijkheid: de LCG WMS accepteert deze werking niet voor de termijnen die in de Wms genoemd staan met betrekking tot de geschillenregeling. Zie haar uitspraken van 25 maart 2010, 104437, 11 april 2012, 105221 en 12 april 2012, 105188.

artikel 28 lid 2

Bij een 'ernstige belemmering' onder c. kan ook gedacht worden aan het geschorst zijn van een personeelslid, of het op tendentieuze wijze verspreiden van eigen impressies van de (overleg)vergaderingen.

Het onder d genoemde zal moeten blijken uit gedragingen of (schriftelijke) verklaringen.

De MR kan weliswaar bij iemand aandrang uitoefenen zijn zetel op te geven, maar het definitief er uit gooien van leden van een gekozen orgaan is onmogelijk, zelfs voor de MR zelf. Dwingen kan niet, zelfs niet als bij meerderheid besloten wordt collectief op te stappen. Die kan niet verder gaan dan schorsing. Zie ook LCG WMS, 11 november 2010, 104527.

Je kunt het vergelijken met een politiek orgaan: een disfunctionerend gemeenteraadslid kan niet uit de gemeenteraad worden gezet. Ook een lid van de Tweede Kamer kan hooguit geschorst worden. Denk aan Thierry Baudet (FvD), die in 2022 insinuerende uitspraken deed over de 'spionnenopleiding' die minister Kaag genoten zou hebben. Dat kwam hem op een (kortstondige) schorsing te staan. Ook is het lastig voor een fractie om iemand er uit te gooien. Denk ook aan mw. Nilüfer Gündogan van VOLT21. De rechter draaide haar 'ontslag' door haar fractie terug.

Overigens kan bij een OR een lid wél ontslagen worden van zijn werk voor de OR, ook op verzoek van de werkgever. Zie art. 13 WOR. De procedure moet dan wel heel precies gevolgd worden, en het moet dan niet gaan om zijn of haar standpunten ten opzichte van de voorstellen van de ondernemer, maar om gedrag dat het functioneren van de OR of een vruchtbare samenwerking tussen de ondernemer en de OR onmogelijk maakt. Zie ECLI:NL:HR:2020:532.

artikel 30 lid 1

Op grond van artikel 15 lid 3 van de wet is raadpleging van de ouders verplicht wanneer het bevoegd gezag wil besluiten tot fusie of overdracht van de school (artikel 21 onder h van dit reglement), beëindiging van de werkzaamheden van de school (artikel 22 onder c van dit reglement), wijziging van de grondslag (artikel 24 onder b van dit reglement) en wijziging van de schooltijden (artikel 24 onder h van dit reglement). Uit de wet wordt echter niet duidelijk wanneer en door wie deze raadpleging moet plaatsvinden, in welke vorm de raadpleging moet worden gegoten, en wat er met de uitkomst moet gebeuren. In beginsel kan het bevoegd gezag ook zelf de raadpleging organiseren. Daarover moeten dus goede afspraken worden gemaakt. Alleen informatieverstrekking aan de ouders met de mogelijkheid in een individueel gesprek met de directie je zienswijze als ouder kenbaar te maken is onvoldoende om als ouderraadpleging te gelden. Zie LCG WMS, 17 januari 2011, 104795.

artikel 30 lid 3

Deze regel heeft alles te maken met het uitgangspunt dat het bevoegd gezag niet verrast mag worden met een achterbanraadpleging waarvan het niets weet, zeker niet wanneer daar bijvoorbeeld consequenties voor lesuitval of inzet facilitair personeel uit zou voortvloeien.

artikel 33 lid 2

Redenen voor zo'n verzoek kunnen gelegen zijn in de onderwerpen, die te veel met de persoon van de gesprekspartner van de GMR te maken hebben, of in een ernstig verstoorde relatie tussen deze persoon en (één of meer leden van) de raad.

artikel 34

Dit is een subtiele aangelegenheid. Wanneer is er sprake van benadeling, en hoe toon je aan dat die benadeling verband houdt met de activiteiten binnen de MR? Zie ook ECLI:NL:RBROT:2021:7520.

Adressen:

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS
p/a Onderwijsgeschillen
Postbus 85191
3508 AD Utrecht
info@onderwijsgeschillen.nl
030 2809590

Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam
Postbus 1312
1000 BH Amsterdam

Verus
Postbus 381
3440 AJ Woerden

Juridische helpdesk
0348 74 44 60
helpdesk@verus.nl

Juridisch secretariaat
0348 74 44 48
juridisch@verus.nl

Toelichting bij eerste/gewijzigde opstelling

Procedure

Om een medezeggenschapsreglement vast te stellen is in de Wms niet een aparte procedure voorgeschreven. Wat er staat komt hier op neer dat:

- het bevoegd gezag stelt het reglement vast (artikel 23 lid 1 Wms);
- de raad moet met een meerderheid van twee-derde met het voorstel van het bevoegd gezag hebben ingestemd (artikel 23 lid 2 Wms);
- wanneer – op initiatief van de raad – bevoegdheden worden uitgebreid, omgezet of overgedragen stemmen het bevoegd gezag en de betreffende geleding daarmee in (artikel 24 lid 2 en 3 j° 23 lid 2, tweede volzin Wms);
- komt men er niet uit dan kunnen zowel het bevoegd gezag als de raad zich tot de Landelijke Commissie Geschillen WMS wenden om het geschil voor te leggen (artikel 33 Wms).

In de praktijk betekent dit dat het bevoegd gezag een voorstel formuleert, bijvoorbeeld door dit basisreglement aan de eigen situatie aan te passen. Vervolgens vindt overleg plaats met de raad. Op grond van de uitkomsten van dit overleg wordt het reglement al dan niet bijgesteld en kan het na een tweede overleg worden vastgesteld. Blijft het lastig om tot een vergelijk te komen dan is het natuurlijk altijd mogelijk een adviseur van Verus te vragen zowel op inhoud als proces ondersteuning te verlenen. Voor de scholen in de zin van de Wet op de expertisecentra geldt een aantal afwijkende bepalingen. Voor het opstellen van reglementen voor die scholen is het sowieso verstandig de hulp van een adviseur van Verus in te roepen.

Nog een paar praktische opmerkingen:

- Behalve de hieronder genoemde aandachtspunten verdient het aanbeveling om overal waar 'vereniging/stichting' staat dat te wijzigen in de rechtsvorm die op de eigen organisatie van toepassing is.
- Wanneer het reglement wordt vastgesteld kan deze *Toelichting bij opstelling* verwijderd worden. Ook kunt u dan het voorwoord vervangen door een eigen tekst.

artikel 1 onder b.

Onder 'bevoegd gezag' in te vullen de naam van de rechtspersoon bijvoorbeeld: de Vereniging voor Christelijk Onderwijs in Hoogdijk, vertegenwoordigd door het (college van) bestuur.

artikel 1 onder e

Bij de namen van de scholen kan men volledigheidshalve bijvoorbeeld de naam van de school invullen, de vestigingsplaats en het BRIN-nummer, dus bijvoorbeeld:

CBS De Hoge Dijk te Hoogdijk (11ZZ);

CBS De Lage Dijk te Hoogdijk (22YY);

enzovoorts.

artikel 3

Het aantal leden bedraagt ten minste vier. Bij een samenwerkingsverband of een centrale dienst is dat ten minste twee (artikel 3 lid 2 Wms).

Het aantal leden uit het personeel moet gelijk zijn aan dat uit de ouders.

De aantallen leden worden ook in het medezeggenschapsstatuut genoemd.

Wanneer gewenst kan men in dit artikel ook verfijningen aanbrengen door bijvoorbeeld een minimaal aantal leden van het ondersteunend personeel op te nemen, of een verdeling over vestigingen. Wel moet er dan voor gewaakt worden dat de leden van de raad dan niet te veel het idee hebben dat zij vooral het

deelbelang van hun sector o.i.d. op het oog moeten hebben; *elk* lid van de raad behoort de belangen van de *hele* school te dienen.

artikel 5 lid 1

De wet bepaalt niet de termijn van de zittingsduur van een lid van de GMR. Bevoegd gezag en de raad kunnen dat zelf in het medezeggenschapsreglement regelen. Bij het kiezen van een termijn kan men met verschillende aspecten rekening houden. Kiest men voor een korte termijn (bijvoorbeeld twee jaar) dan betekent dat, dat de samenstelling van de raad snel kan wijzigen. Nieuwe leden moeten weer ingewerkt en geschoold worden. Uit oogpunt van continuïteit is een korte termijn niet zo attractief. Een lange termijn (vijf jaar of meer) heeft weer als nadeel dat de animo voor het lidmaatschap afneemt. Kandidaten kunnen dat als een te lange termijn ervaren. Ouders, waarvan de kinderen nog maar een beperkt aantal jaren op school zitten, zullen zich wellicht om die reden geen kandidaat stellen.

Een termijn van drie of vier jaar is in de regel een goed compromis.

artikel 5 lid 3

De ervaring leert dat een zekere doorstroming in vertegenwoordigende functies wenselijk is om te voorkomen dat bepaalde personen te lang en te zwaar hun stempel drukken op het functioneren van het orgaan in kwestie. Daarnaast kan het nieuwe kandidaten over de streep trekken wanneer duidelijk is dat het lidmaatschap van een raad gelimiteerd is in tijd. Om die reden kan in dit artikellid een maximum aantal jaren worden opgenomen om een limiet aan de totale zittingsduur te stellen.

artikel 8

Het kiesrecht bestaat uit twee elementen:

- Het recht om zelf een stem uit te brengen (het actieve kiesrecht);
- Het recht om in de medezeggenschapsraad gekozen te worden (passieve kiesrecht).

Zowel de ouders als de personeelsleden van de school bezitten het actieve en passieve kiesrecht. Ze kunnen dus zelf de leden van de medezeggenschapsraad stemmen en ook gekozen worden. Aangezien de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad gekozen worden door de leden van de medezeggenschapsraden hebben alleen die laatste een actief kiesrecht met betrekking tot de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Het kiesrecht is een fundamenteel recht. In het reglement voor de GMR kan op dat recht geen inbreuk worden gemaakt, tenzij de wetgever dat expliciet toestaat. Dat heeft de wetgever op één punt gedaan. Het gaat daarbij om de volgende situatie. Artikel 58 WPO geeft aan dat een bijzondere school een leerling op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing niet de toelating tot de school kan weigeren, indien binnen redelijke afstand van de woning van die leerling geen openbare school aanwezig is. De ouders van deze leerling hebben – net als andere ouders – het recht zich kandidaat te stellen voor de GMR. De wet biedt in artikel 24 lid 4 onder a en lid 5 echter de mogelijkheid om van die ouder een verklaring te vragen, waaruit blijkt dat de ouder de grondslag en doelstellingen van de school respecteert. Het stellen van deze eis kan dus alleen opgenomen worden in het reglement van een bijzondere school.

Kiest een bijzondere school voor de mogelijkheid genoemde verklaring verplicht te stellen dan moeten de leden 3 en 4 zoals hier geformuleerd aan het reglement worden toegevoegd.

artikel 8 lid 1

Hier kan ook een uitbreiding worden gemaakt naar de organisaties voor personeel en ouders. Artikel 3 lid 9 Wms geeft aan:

Kandidaten voor de verkiezing van het deel van de GMR dat uit en door het personeel wordt gekozen, kunnen worden gesteld door personeelsleden en door organisaties van personeel.

Kandidaten voor de verkiezing van het deel van de GMR dat uit en door de ouders of de leerlingen wordt gekozen, kunnen worden gesteld door ouders of leerlingen en door organisaties van ouders of leerlingen.

Deze organisaties dienen derhalve ook op de hoogte te zijn van de datum van de verkiezingen van de MR op de betreffende school. Nagegaan dient te worden bij de diverse (sub)geledingen bij welke organisaties (zie ook artikel 1: begripsbepalingen) men is aangesloten. Deze worden vervolgens ingelicht en later in de gelegenheid gesteld kandidaten voor te dragen.

artikel 8 lid 2 en 3

De leerlingen die het hier betreft zijn aangemeld door ouders die hun kind liever naar de openbare school hadden gestuurd, maar omdat die binnen een redelijk afstand niet te vinden is, gaat hun kind tegen wil en dank naar een bijzondere school. Zeker wanneer normaliter onderschrijving van de grondslag van de school verlangd wordt, kan het bevoegd gezag er beducht voor zijn als deze ouders zich kandidaat zouden stellen voor een zetel in de (G)MR. Aan deze ouders kan meegedeeld worden – meteen bij aanmelding! – dat zij geen zitting kunnen nemen in de (G)MR. In de praktijk zal deze situatie zich vrijwel nergens in ons dichtbevolkte land voordoen; een openbare school is altijd wel te vinden. Een afstand van 10 kilometer over de weg wordt voor het basisonderwijs als redelijk beschouwd.

Wanneer men van de mogelijkheid ouders op bovengenoemde gronden uit te sluiten van de medezeggenschap geen gebruik wil maken kunnen deze artikelleden geschrapt worden.

artikel 13 lid 1

In plaats van bij gelijke aantallen stemmen het lot te laten beslissen kan men ook vaststellen dat bijvoorbeeld de oudste in jaren wordt geacht gekozen te zijn.

artikel 15

De wet schrijft voor - als men van de optie van het afzonderlijke overleg gebruik wil maken - dat men in het reglement bepaalt over welke aangelegenheden het bevoegd gezag met de afzonderlijke geledingen overleg kan voeren.

Het benoemen van die 'aangelegenheden' kan men op twee manieren invullen. Naar eigen inzicht kunnen concrete onderwerpen in het reglement genoemd worden, waarvan de GMR op voorhand van mening is dat het aanbeveling verdient het overleg met de afzonderlijke geledingen te laten plaatsvinden. Het is echter ook denkbaar te volstaan met een algemene clausule in het reglement en dan in de praktijk zelf op enig moment te beslissen of het opportuun is afzonderlijk overleg te voeren.

Kiest men vooraf voor concrete onderwerpen dan kan men deze in lid 2 van dit artikel benoemen. Kiest men voor de algemene clausule dan kan het tweede lid zoals hier geformuleerd opgenomen worden in het reglement.

Het kan ook zijn, dat de GMR ten principale afziet van de wettelijke mogelijkheid dat het bevoegd gezag afzonderlijk met de geledingen overleg voert. Dan regelt men op dit punt niets in het reglement en vervalt het hier voorgestelde tweede lid.

artikel 18 lid 2 onder f

Deze informatie hoeft echter alleen verstrekt te worden bij een schoolbestuur waarbij in de regel ten minste 100 personen werkzaam zijn. Heeft een schoolbestuur in de regel een lager aantal personen in dienst dan kan f vervallen.

artikel 21 tot en met 24

In paragraaf 5 van het basisreglement zijn de advies- en instemmingsbevoegdheden van de GMR en de geledingen van de raad weergegeven. De bevoegdheden zijn opgenomen overeenkomstig de bepalingen van de wet. De wet biedt echter de raad en het bevoegd gezag om in onderling overleg van deze wettelijke verdeling af te wijken. Zij kunnen een andere keuze die naar hun inzicht beter aansluit bij de eigen visie op medezeggenschap en op de eigen specifieke situatie.

De volgende opties zijn mogelijk:

- omzetting van een adviesrecht van de raad in een instemmingsrecht;
- omzetting van een instemmingsrecht van de raad in een adviesrecht;
- omzetting van een instemmingsrecht van de personeels- of oudergeleding in een adviesrecht;
- overdracht instemmingsrecht van een personeels- of oudergeleding aan de gehele raad;
- uitbreiding van het aantal medezeggenschapsaangelegenheden onder toekenning van een advies- of instemmingsrecht aan die nieuwe aangelegenheden.

Bij de toepassing van al deze opties gelden de volgende spelregels:

- Zowel de raad als het bevoegd gezag moeten met de toepassing van één of meer van deze opties instemmen.
- Twee derden van het aantal leden van de raad moet met toepassing van iedere optie instemmen.
- Iedere optie heeft een geldigheidsduur van ten hoogste twee jaren. Na het verstrijken van die twee jaren vervalt de optie van rechtswege. Willen bevoegd gezag en GMR de handhaving van een optie voor weer een periode van twee jaren verlengen dan moeten beiden daartoe vóór het verstrijken van de periode van twee jaren besluiten. Ook dan geldt weer de regel van de meerderheid van twee derden van het aantal leden van de raad.
- Het is niet mogelijk een geschil aanhangig te maken als geen overeenstemming wordt bereikt over de toepassing van artikel 24 lid 2 Wms.

Zie ook artikel 24, lid 2 en 3, en artikel 25 lid 2 Wms.

artikel 26

De wet schrijft voor dat in het medezeggenschapsreglement de termijn bepaald moet worden, waarbinnen de GMR het bevoegd gezag moet laten weten of hij al dan niet instemt met een voorstel en of hij al dan niet positief adviseert. Het wordt aan bevoegd gezag en de GMR overgelaten de termijn concreet in te vullen. Die invulling kan op twee manieren plaatsvinden.

Er kan een concrete termijn - bij voorbeeld zes weken - in het reglement worden opgenomen, die dan voor alle voorstellen van het bevoegd gezag geldt. Voordeel van zo'n uniforme termijn is dat alle partijen in iedere situatie vooraf weten, aan welke termijn ze gebonden zijn.

Men kan er ook voor kiezen om in het reglement - in plaats van een concrete termijn - het begrip 'redelijke termijn' op te nemen. Dat houdt in dat het bevoegd gezag bij toezending van een voorstel aan de GMR aangeeft welke concrete termijn in die situatie van toepassing is. Voordeel van deze invulling is dat per geval - afhankelijk van de complexiteit van het voorstel en andere specifieke omstandigheden - een passende termijn kan worden bepaald.

In dit basisreglement is van beide mogelijkheden gebruik gemaakt: in principe een vastgestelde termijn, waarvan op verzoek van één van de partijen kan worden afgeweken.

artikel 28 lid 3

Bij een GMR van vier leden moet de tweede volzin vervallen.

artikel 29

In de praktijk kan het voorkomen dat een eenmaal gekozen GMR aan de slag gaat en bij zijn werk te weinig oog heeft voor wat leeft bij de achterbannen en bij het formuleren van standpunten en initiatiefvoorstellen onvoldoende met die achterban rekening houdt. De wetgever heeft daarom opgedragen om in het reglement instrumenten of methoden op te nemen, die de banden tussen de GMR

en de achterbannen kunnen verstevigen. Hieronder zijn twee voorbeelden uitgewerkt. Op de eerste plaats kan een procedure in het reglement worden opgenomen, die het mogelijk maakt dat ouders en personeelsleden gespreksonderwerpen voor de vergadering van de GMR kunnen voorstellen. Het tweede voorbeeld omvat de procedure dat de GMR gehouden is - vóór een standpunt te bepalen - over het desbetreffende onderwerp eerst de ouders en/of personeelsleden te raadplegen.

U kunt beide voorbeelden - al dan niet aangepast - in het reglement opnemen. Daarnaast is het mogelijk andere mogelijkheden, die aansluiten bij de eigen praktijksituatie, uit te werken en in het reglement op te nemen.

artikel 30 lid 2

Bij voorbeeld: het derde deel of de 10 %. Wanneer in het eigen reglement een ander gedeelte of percentage wordt gekozen is dat natuurlijk mogelijk. De essentie is dat enerzijds een drempel wordt opgeworpen, zodat niet een al te klein groepje betrokkenen een achterbanraadpleging kan afdwingen, maar anderzijds het wel mogelijk blijft dat op initiatief van een deel van de achterban zo'n raadpleging moet worden georganiseerd.

artikel 31

De wet schrijft niet voor dat de GMR een huishoudelijk reglement moet vaststellen. Waar dit reglement met name de verhouding tussen raad en bevoegd gezag regelt, biedt een huishoudelijk reglement de raad de mogelijkheid om een aantal interne praktische zaken, die men nog graag wil regelen, vast te leggen. Door ze op te nemen in het huishoudelijk reglement kunnen die onderwerpen gemakkelijk aangepast worden en hoeft niet de zwaardere procedure van een reglementswijziging gevolgd te worden. Men kan er echter ook voor kiezen om van deze bepaling af te zien. Bij voorbeeld, omdat de behoefte niet aanwezig is om een aantal onderwerpen nader te regelen of omdat men die zaken liever in het reglement zelf opneemt.

artikel 33 lid 1

De tekst van dit artikel moet synchroon zijn aan die van het medezeggenschapsstatuut. De gesprekspartner van de GMR is veelal de bestuurder. Pas hier dus de terminologie aan. Een voorbeeld bij een two-tier-model (college van bestuur en raad van toezicht):

1. Namens het bevoegd gezag voert een daartoe aangewezen lid van het college van bestuur het overleg, als bedoeld in dit reglement, met de raad.
2. Indien twee derde deel van het aantal leden van de raad daartoe instemt, kan de raad aan de raad van toezicht verzoeken het lid van het college van bestuur geheel of gedeeltelijk te ontheffen van zijn taak om de besprekingen te voeren. Het verzoek is met redenen omkleed.
3. De raad van toezicht verleent de in het vorige lid bedoelde ontheffing:
 - a. indien het lid van het college van bestuur in redelijkheid niet geacht kan worden in het algemeen de besprekingen te voeren dan wel
 - b. indien het lid van het college van bestuur in redelijkheid niet geacht kan worden de besprekingen over één of meer aangelegenheden te voeren.
4. De raad van toezicht besluit zo spoedig mogelijk op het verzoek en stelt de raad schriftelijk in kennis van zijn besluit. De ontheffing is voor bepaalde tijd en kan alle of alleen bepaalde gevallen betreffen. Het besluit is met redenen omkleed.